

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 700.

Szociáldemokrácia és tanítószág.

Budapest, április 17.

A pusztában elhangzó szó soha sem volt az, amely a szociáldemokraták eddigi nagygyűléseiből hangzott ki. Tulajdonos volt az állítani, hogy a magyarországi szocialisták nagygyűléseinek ugyanaz a jelentősége van, mint például az olasz vagy német vagy francia szocialisták évi kongresszusainak. De ez csak részben a szocialisták hibája. A nevezett nagy kulturálmunkákban illusztris szellemek, politikai és tudománybeli legelőkelőbb tényezők csatlakoztak már a szociáldemokratákhoz. Ami szociáldemokratáink között csak nagy ritkán jelenik meg egy-egy valóban illusztris szellem. És úgy látszik — s ez már hibának minősíthető — a magyar szociáldemokrata párt nem is töri magát, hogy a legelőkelőbb szellemeket a maga körébe vonja.

Lehet, hogy a mindenkori vezetőséget alacsony szempontok vezérik, amikor az igazán ponderáló szellemi tényezők elöl elzárkóznak. Talán egyszerűen és pusztán hatalmi kérdéseken mulik az egész. És ezt a pártnak fejlődése sanyli meg.

Kétségtelen, hogy az utóbbi években a magyarországi kongresszusok nem azzal a méltósággal folynak le, mint külföldön. A viták inkább apró csatározásokban merülnek ki és sokszor személyes kérdésekké fajulnak el. Hogy ez legfőbb akadályja annak, hogy a szociáldemokrata pártnak nem lehet nálunk az a súlya, melyet az eszmében foglalt ideálok képviselnek, az magától értetődik és ezen semmi csodálni való nincs.

Most azonban történt valami, ami érdemes a följegyzésre és amely okvetlenül magára fogja vonni a kormány figyelmét is. Előre is megjegyezzük, hogy a kormány nemcsak kényelmetlennek találja ezt a fordulatot, vagy inkább mozzanatot, hanem van oka félni is tőle, még pedig nem csekély mértékben.

A magyarországi tanítók igen nagy része ugyanis a husvét két napján tartott szociáldemokrata kongresszuson szintén résztvett. Nem most történi először, hogy a tanítószág és a szociáldemokrácia találkozik. Már minap, mikor a Magyarországi Tanítók Szabadegyesületének jogtalan és semmivel sem indokolható felfüggesztése ellen tiltakoztak, együtt dolgoztak a tanítók a szociáldemokratákkal. És meg is értették egymást, ami a legfontosabb. Megértették nevezetesen azt, hogy vannak köztük érintkezési pontok, amelyek egymás érdekeit előmozdítani s mindazt az ideált, amely szemük előtt lebeg, nagyra növesztési alkalmasak.

Ha pedig a kormány ezt a maga szempontjából kényelmetlennek, talán félelmesnek is találja, vessen magára. Lehet, hogy a tanítószág hibájának vagy eltévelyedésének fogja minősíteni. Pedig, ha tudna igazságosan gondolkodni, ha elfogulatlanul tudná bírálni a dolgo-

kat, egyetlen hibást találna csak meg és ez maga a kormány.

Még emlékezik rá mindenki, a tanítószág legjobban, mekkora harcokat folytatott a tanítószág, hogy anyagi helyzetét csak némiképpen is megjavítsa. Hány kérvényezésben, hány memorandumban, hány küldöttségmenesztésben merült ki a tanítószág, amikor a kormányt ostromolta és a maga igazának meg akarta nyerni. Minden hiábavaló volt. Az első kérvényezéstől a legutóbbi memorandumig elutasító választ kaptak. Hasztalanul hivatkoztak arra, hogy a tanítószág anyagi megerősítése egyet jelent erkölcsi megszilárdításával és ez a kettő együttvéve a kultúra virágzását és föllendülését vonja maga után. Mivelhogy mindent a militarizmus falánk molochjának tartogat a kormány s mindent csak ennek a szörnyetegnek akar kiszolgáltatni, természetesen látszik — bármilyen természetellenes is — hogy a kultúrának semmi sem juthat s a tanítószág a kultuskormányban nem találta meg természetes támogatóját.

Most tehát a szociáldemokratákhoz csatlakoznak. Ha eddig nem is testületileg, de elég tekintélyes számban. És nem sok időbe fog telni, hogy az egész tanítószág ott lesz a szociáldemokrácia táborában. S a kormány akkor, amikor ebben rettegni valót talál, kiálthatja magának a bizonyítványt, hogy mesterségesen alakította át a tanítókat szociáldemokratákká. Mesterségesen kergette a tanítószágot a szociál-

A vélemény.

Írta: Vajda János.

(Utánnomás tilos.)

Az államtitkár korán, este tíz óra felé jött haza a kaszinóból és az íróasztalához ült. Az íróasztal baloldalán irtózat, aktacsomó hevert, a jobb oldalán pedig a közepén felcsapott regény várt arra, hogy olvassák. Czigaréttára gyújtva és annak füstté fujása és elhamvasztása közben arról gondolkodott, a jobb oldalt, vagy a másikat tisztelje-e meg. A regény, amelyet egyik volt osztálytársa írt és küldött neki — tehát tiszteletpéldány! — már eddig is lebilincselően érdekesnek mutatkozott, csupa új fordulatot s eredeti ötletet talált benne, miért is nagyon erős volt a kísértés, illetve a valószínűség, hogy a pálmát a jobb oldalé lesz.

A baloldal ridegebb írásoknak adott szálalást, oly bünper aktái voltak, amelyben a legfelső bíróság már helyben hagyta az alsó bíróságok halálos ítéletét. Az ország törvénye szerint halálos ítélet esetén az iratok a felség előtt az igazságügyi államtitkárhoz kerülnek véleményezés végett; oly időben, amikor törvényes koru király ül a trónon, az ő szava a döntő; most, amikor a fiatal király helyett kormányzó igazgatja az állam kerekét, az államtitkár véleménye szentírás; mert a kormányzó már négy év óta, — mióta a kivéte-

les állapot tart, — nem folyt be ebbe a kérdésbe. Tudta ezt nagyon jól az államtitkár, azért kezdett fájni — mikor cigarettája vége ért — arra a gondolatra: ha mégis az aktaolvasásra szánná el magát; hiszen ő a tulajdonképpeni hóhér; az a másik csak lecsapja a fürtös vagy kopaszra nyírt fejet — parancsszóra, — igen, — ámde ő adja a parancsot hozzá. A halálos ítélet iratait mindig hazahozatta a lakására; lelkiismeretesen akarta véleményét megbeszélni és nem szeretne volna hogy talán lelkiismereti furdalásai is legyenek, mert elhamarkodott valának. A négy évben egyetlen esetben volt a véleménye halálhozó. Az államtitkár ezt az utolsó ügyet nem ismerte, mert akkor, amikor a bíróságok tárgyalták, külföldön utazgatott; beszélték neki, hogy valami özvegyről van szó, özvegyről, aki önmagát tette azzá!

Azt, ami kellemetlen nekünk, sietve rázzuk le magunkról, igyekszünk, hogy minél előbb tulessünk rajta; ez az érv dönthető, mert az államtitkár a baloldal felé nyult. Elővette az aktákat, szétbontotta és megnézte, mivel is lesz dolga, ki az elítélt. Közönyös volt, amikor azt olvasta, kinek az özvegyéről van szó, de amikor ennek a nőnek a leánykori nevéhez ért, összerázkódott... Összerázkódott, elfordította a fejét és lecsavarta a villamos lámpa gombját, hogy ne lássa, ne olvassa a többi adatot: hány éves,

milyen vallású az elítélt és hol született, amit ő mind olyan nagyon jól tudott! Beléje markolt valami és a fájdalom végigjárta a testét — szíve alig dobogott. Aki most látta volna az államtitkárt, csodálkozva kérdezte volna: hová lett az a hideg arcz és jeges tekintet, amelyet az embereknek mutatni szokott? Nem lehet, hogy tévedett; nem tévedhetett, lehetetlen, hogy ugyanez a név másé legyen, bár még egyebet nem olvasott, mert... mert az a nő csakugyan idekerülhetett, mert abban a nőben megvolt a képesség arra, hogy olyasmit kövessen el, amiért halálos ítélet jár... felkelt járkálni kezdett a sötét szobában egy darabig, aztán végigvágta magát a kereveten; a párna egészen nedves lett ott, ahol a szeme érte... Ez az ember, aki eddig parancsolni tudott minden idegszálának, most egyszerre elvesztette uralmát, s a fájdalom játéka lett; a szíve verni kezdett, hogy azt hitte, nem bírja ki.

Tizenkét év óta nem látta; annyi ideje, hogy elszakadtak egymástól; nem akarta szépen induló pályáját tönkretenni azzal, hogy követi a lejtőre azt a szalmasárgahajú lányt. Azóta nem hallott róla semmit, nem tudta, mi lett belőle. Tizenkét év óta nem volt nap, hogy ne gondolt volna rá, nem volt nap, hogy elő ne szedett volna fiókjából vagy bárhonnán — ha utra ment magával vitte — egy szalmasárga hajfonatot és ne értette volna ajkához. Ezerszer megátkozta a pilla-

demokraták karjaiba. S ha azután később, amikor ez a kormány veszedelmévé növekedhetik s vissza akarná csalogatni a tanitóságot, ez jogosan mondhatja róla ugyanennek a kormánynak: „Tu as voulu George Dandin“ (Te akartad, Dandin György.)

Mindenesetre azonban váratlan és nagy intellektussal gazdagodott a magyarországi szociáldemokrácia a tanítók bevonulásával. És ez a jövő harcok szempontjából, amelyek a szociáldemokráciára várnak, igen nagy dolognak tekinthető. A progresszivitás kifejlődését mindenesetre előmozdithatja, ami örvendetes mindazok előtt, akik e nagy kifejlődéstől Magyarország modern metamorfózisát várják. Ez a progresszivitás lassankint meg fog érlelni minden modern gondolatot, irányt, eszmét, törekvést és előkészíti nemcsak a jövő harcokat, hanem azoknak győzelmét is.

S ha a szociáldemokrácia erőteljesebben szervezkedve, bensőleg megszilárdulva félretesz kicsinyes szempontokat, személyes torzsalkodásokat, melyek többek közt abban is nyilvánulnak, hogy ki milyen minisztert köszöntött, akkor méltán kiveheti a maga részét a jövő harczaiból s ha a progresszív irány győzelemre jut, hivatkozhatik arra, hogy a győzelem jelentékeny része egyszersmind az ő eszméinek győzelme is.

Budapest, április 17.

Apponyi tanársága és a kormány. Megirtuk, hogy az a hír, mintha a kormány Apponyi-tanársága ellen foglalt volna állást, legalább is korai, mivel az egyetemi tanács fölterjesztése még nem is érkezett a kultuszminiszteriumba, másrészt pedig az utóbbi időben nem is tartottak miniszteri konferenciát. Ezt az értesülésünket ma félhivatalosan is megerősíti a következő kommuniké:

— A „Bud. Tud.“ illetékes helyről azt a közlést kapta, hogy az a hír, mintha a kormány elhatározta volna, hogy az egyetemi tanácsnak gróf Apponyi Albert tanárságára vonatkozó határozatát nem terjeszti fel pártolól az ő felsége

elő, nem igaz, miután ezzel az ügygel eddigelő még a közoktatásügyi miniszter sem foglalkozhatott.

Egy másik, szintén sugalmazottnak látszó de menti már bőbeszédűbb s egyet-mást elárul a kormány titkos szándékairól, amelyek — amint mi nagyon jól tudjuk — éppen nem barátságosak Apponyival szemben, sőt egyenesen az ő méltó kitüntetésére ellen irányulnak. Ez a közlemény így hangzik:

„Az egyetemi tanácsnak amaz elhatározását, amely gróf Apponyi Albertet a közjogi tanácsra javaslatba hozza; még nem terjesztették fel a kultuszminiszteriumhoz és így a miniszterium ezzel a dologgal még nem foglalkozott. A felterjesztés közelebről várható, akkor fog a miniszterium a kérdéssel foglalkozni, mert a kinevezést, csak ő felsége eszközölheti. *Téves az a felfogás, mintha az egyetemi kar közvetlenül is meghívhatna valakit valamely tanácsra.* Amint értesülünk, különben Apponyi tanárságának kérdésével sem miniszteri tanácskozáson, sem pedig miniszteri értekezleten nem foglalkoztak és így az arra vonatkozó hírek teljesen alaptalanok.“

Az az egy mondat, amely azt állítja, hogy az egyetemnek nincs joga valakinek katedrát juttatni, kétségtelen bizonyossága az Apponyi ellen folyó sötét aknamunkának. Valóban európai szégyen lesz, ha a kormány csakugyan megkísérli Apponyi tanárságának megakadályozását.

El, Amerikába! A belügyminiszter a Cunard-gőzhajóársaság részére határszéli kivándorlási irodák engedélyezése tárgyában valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez a következő rendeletet intézte: „A kivándorlásról szóló 1909. évi II. t.-cz. 11. szakasza alapján a Cunard Steam Ship Company Ltd. liverpooli hajóársaságnak, illetőleg magyarországi helyettesének, az Adria magyar királyi tengerhajózási részvénytársaságnak engedélyt adtam, hogy Pancsova, Ujvidék, Gombos és Gyékényes határszéli állomásokon kivándorlási irodát állíthasson fel. Ennek folytán az 1909. évi II. t.-cz. 5. szakasza alapján a Cunard magyar amerikai vonalon Fiume kikötőből történt kivándorlást Csáktornyan kívül Pancsova, Ujvidék, Gombos és Gyékényes határállomásokon át is megengedem. Ez intézkedésem következtében az elől megnevezett gőzhajóársaság hajóin utazó kivándorlók csak a fent felsorolt határszéli állomások érintésével hagyhatják el az országot, feltéve, hogy szabályszerű utlevél van birtokukban és a fentebb megjelölt engedélyezett kivándorlási irodák egyikében az egész hajóviteldíjat már lefizették. Aki e rendelkezést be nem tartja, azzal szemben rendőri büntető eljárásnak van helye.“

natot, amelyben elhatározta, hogy szakít a leánnyal.

Fel akart ugrani, felöltözni, kocsiba ülni, s a börtönhöz hajtani, hogy megnézzék, még mindig olyan sárga-e a haja, mint a szalma, még mindig úgy fénylik-e a szemé, mint a tintacsöpp. Ő, az államtitkár, mind megteheti ezt, — a börtön igazgatója rögtön teljesíti parancsát; a foglyot eléje vezetik, egyedül maradnak és ő a karjaiba zárja a rabruhás elitét, mert hiszen még mindig szereti... Csakhogy ő egyszersmind az államtitkár, — akinek most elfogulatlan véleményét kell mondania — döntenie kell élet, vagy halál felett. Belátta, hogy ezt nem teheti meg; el kell olvasnia az iratokat.

Valamivel nyugodtabb lett; felesavarta a lámpa gombját, s olvasni kezdett az aktákban. Csak a főbb iratokat nézte át, vagy két óra hosszat tartott. Elféledett a borzalmas tényektől, melyeket a vizsgálat kiderített; a bíróságok nagyon helyesen ítélték, aki ezt a büntetést és így képes volt elkövetni, az a törvény szerint csakis halált érdemel. És most ő mondja ki az utolsó szót, az ő véleménye vessen véget egy életnek, amely neki drágább, mint a sajátja. Ha az igazság szerint akar eljárni, akkor véleményének meg kell egyeznie az eddigi ítéletekkel, akkor a szalmaszűrgőhajú fej a kosárba hull és vérben fog fűródni. Az államtitkár eddig csak az igazság útján járt; ő képviselte a részrehajlatlanságot az államban...

Hirtelen eszébe jutottak a szenvedései: a kinok, amelyeket a nőnek hiútlensége neki okozott; kinok, amelyeket át kell élni, hogy tudjuk, milyenek: amikor mozdulatlanul, lezárt szemmel fekszünk ágyunkban és bárki azt hihetné, alszunk; de valamilyen fájdalom emészt, mar és a lezárt pillánkból ki-kisajtol egy könyvet, amikor tudjuk, hogy nem volna lehetetlen, hogy most mi öleljünk ott, ahol — más ölel és — még sem lehetséges!

Eszébe jutott az utolsó esemény, amely a szakításnak valóságos oka volt, amikor a leányt meglepte, amint egy más férfival ölelkezett, amikor a leány kigunyolta és a szemébe nevetett; azóta került arczára az a hideg vonás. És most azt gondolta: ő megteheti, hogy az elitelt életfogytiglan fegyházat kapjon; akkor majd gondoskodik arról, hogy szigorúan bánjanak a fegyenezzei; ő maga elmegy olykor a fegyházba, megnézni, mit csinál a rab, aki teljesen hatalmában van; elmegy és megmondja... Megmondja, hogy tőle függött az élete, de ő azzal megajándékozta, azért, hogy még nagyon sokszor eljöhessen és ezt elismételhesse. Vörös lett szegyenében, megrettent aljas gondolkodásától. És egyszerre érezte azt a pillanatot, amikor utoljára fonódott nyaka köré két izmos, kigyózdó, bársonyos kar, amint megperzselte, felvérezte az ajakát a szenvedélyes csókja. Nem, erre ő nem képes; — akkor inkább haljon meg a bűnös...

De miért? Hiszen ő megteheti azt is,

A kormány prognózisa.

— Khuen-Héderváry Bécsbe utazik. —

A politika hírei.

Budapest, április 17.

A húsvét ünnepi csendjéből szomoruarit rikoltott ki a miniszterelnök adta gyászos munkaprogramm. Létszámemelés, delegáció, költségvetés, újra delegáció, a csendőrség szaporítása, a városi, országos és a határrendőrség reorganizálása, — ugye bár gyönyörű, lélekemelő programmpontok. De jellemzőek is. Ezekből látszik, hogy katona- és rendőr-állam vagyunk! Az általános választójog, amelynek megvalósítását a trónbeszéd a kormány egyik legsürgősebb teendőjének jelzett, az a távol kéklő jövő bizonytalan homályába vész. Majd valamikor, talán, esetleg, ha nem jön közbe semmi, arra is sor kerül hosszú esztendő múltán... Minek is sietni, hiszen a cenzusos parlament oly szépen és odaadóan szavazza meg a legsúlyosabb vér- és pénz-áldozatokat.

A miniszterelnök nyilatkozatából kitűnik azonban még egy, igen érdekes tétel. A kormány megelégszik azzal, ha a májusban benyújtandó katonai javaslatok (a véderőreformra, büntető perrendre és a honvédség fejlesztésére vonatkozó javaslatok) közül az országgyűlés ezuttal csak a létszámemelést magában foglaló véderőtörvényt szavazza meg s akkor a másik két javaslat esetleg öszre lesz halasztható. Ez annyit jelent, hogy a vitás nyelvkérdéssel ékes katonai büntető eljárást, ha most elő is terjeszti, Ausztriát megelőzve letárgyalatni még sem meri a kormány, mert kétségtelenül respektálni akarja a Reichsrath határozatait, amelyek pedig bizonyára nem lesznek kedvezőek a jogos magyar álláspontra nézve. De, ugy látszik, éppen ennek nem börtökodik prejudikálni a miniszterelnök ur, aki pedig még nem is olyan régen azt hirdette, hogy a véderőreform csakis a perrenddel való szoros junktimban képzelhető el. No, de hát az ő nagyhangu fogadkozásait már ismerjük s egyáltalán nem csodálkozunk az ő következet-

hogy véleményében kimondja: az elitelt a gyarmatokra küldendő kényszermunkára! Az elszállítás alatt a rab megszökik, már az ő dolga lesz, miként készíti ezt elő, — a körözése nagyon lanyhán történik, talán helytelen személyleírást is küldenek szét, és valahol találkoznak a külföldön. — Külföldön, messze hazulról, ahol megmondja, amit ugyis tud, tudnia kell: hogy neki köszönheti megmenekülését. Otthagya rangját, méltóságát, vegye fel, akinek kell. Többet ér neki annak a két asszonyi karnak egy szeritása, mint akármilyen méltóság, rang...

És ezt ő fogja tenni, az ország igazságügyi államtitkára, akit pártatlannak és elfogulatlannak ismer mindenki... Ugyanő fog megszökni és megszöktetni egy közönséges gyilkost, akit már halálra ítélték a bíróságok — ő, aki már az elmúlt évben is közel volt ahoz, hogy miniszterelnök legyen, s akinek a mostani politikai viszonyok mellett jövőre biztosan a legszebb bársonyszékben kell ülnie!

Az arca hideg lett, mint rendesen és most már tudta, mit fog csinálni.

Előszedte a hivatalos papirost, s negyedóra alatt megírta a véleményét, amely teljesen megegyezett a legfelső bíróság ítéletével... Aláírta.

Az után elővette a sárga hajfonatát, megcsokolta, visszatette az íróasztalba, kivett onnan még valamit és azzal átment a másik szobába, mert tudta, hogy az ott levő sok szőnyeg nagyon tompítja a zajt...

lenségein és a Bécs elől való száználmas megfutamodásain.

Igy nem is sokra becsüljük azt a kijelentését, hogy:

— Én kedden hédervári birtokomról Bécsbe utazom és előreláthatóan néhány napig ott kell majd időznöm. Döntés nélkül nem térhetek haza, mert a most függőben lévő kérdés tovább nem tolható ki.

Első sorban is tért ő már több ízben is haza döntés nélkül, másodsor pedig tanúi voltunk már, hogy mit ért az általa kiharcolt döntés például — a készfzetések ügyében. Féltünk, hogy a mostani döntés is csak ilyen értékű lesz a magyar nyelv jogát illetően. De hát, amit a gerinczetlen kormány elmulaszt, azt majd helyre pótolja a harcra kész ellenzék!

Hireink itt következnek:

Khuen munkaprogramja.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök egy német nyelvű budapesti lap vasárnapi számában hosszabb nyilatkozatot tett a kormány jövődöntéséről és a parlament munkaprogramjáról. A miniszterelnök a legközelebbi jövő politikájának alakulását a következőképpen képzeli el:

Május első hetében az országgyűlés előterjesztjük a véderőreformra vonatkozó három legsürgősebb javaslatot: a *véderőről*, a *katonai perrendtartásról* és a *honvédség fejlesztéséről* szóló javaslatokat. Ha az 1911. évi költségvetés és az azzal egybefüggő kisebb törvényjavaslatok a képviselőházban elintézésre nyertek, a kormány azonnal a véderőről szóló javaslat plenáris tárgyalására fog indítványt tenni. Reméljük, hogy ezt a javaslatot még a tavaszon elfogadják a Ház és elég idő marad arra, hogy a nyári szünet előtt a másik két katonai törvényjavaslat is letárgyalassék. Ha azonban erre már nem jutna az időből, úgy a másik két javaslat az őszre marad.

A kormány a *véderőjavaslatok vitáját nem kívánja korlátozni* és éppen azért nem köti a javaslatok elfogadást terminushoz. A miniszterelnök számít arra is, hogy a vita során a munkapárt tagjai közül is többen fel fognak szólalni. Mindazáltal a kormány azt hiszi, hogy a javaslatok sorsa még a nyáron el fog dőlni. A parlament *nyári szünete* azonban a javaslatok elfogadása nélkül is *egészen bizonyos*. Az őszi szesszióban azonban az esetleg őszre maradt két katonai javaslat tárgyalásának sorrendjében lényeges változást idézhetnek elő az 1912. évi állami és közös költségvetés gondjai és különösen az a körülmény, hogy *1912-ben két delegációs ülészakot is terveznek*, hogy az 1913-as évi közös költségvetés már *normális időben* bocsájtassék rendelkezésre. Ily körülmények közt megtörténhetik, hogy a két katonai javaslat tárgyalása *kitolódik 1912 tavaszáig*. Tovább azonban semmi esetre sem. Csak azután térhet át a kormány a nagy reformokra: a *rendőrség államosítására*, a *vármelegyei tisztviselők fizetésrendezésére*, a *csendőrség szaporítására* és a *választójogi reformra* is, amelyek közelebbi időpontja azonban meg nem jelölhető. A választójogra nézve különben is be kell várnunk a mostani népszámlálás eredményét, e nélkül nem lehet hozzászólni a kérdéshez.

Hazai a véderőreformról.

Hazai Samu honvédelmi miniszter ugyancsak az illető német lap tudósítójának hosszabb nyilatkozatot tett a véderőreformról és nyilatkozatában a reformnak csaknem minden részletére kiterjeszkedett. Hazai miniszter a következőket mondotta:

A véderőreform betérjesztése küszöbön áll. Ez feltétlen. Tartalmazni fogja a javaslat elsősorban a *szolgálati idő szabályozását* és pedig ekként, hogy a szolgálati idő a sorhadnál úgy a közös hadseregnél, mint a honvédségnél *két esztendőben fog megállapítani*. míg a lovasságnál, lovagló tüzérségnél és az altiszti iskolát végzeteknél *három évben* és végül a haditengerészetnél *négy évben*. Ennek megfelelőleg a katonakötelezettség ideje *tíz, illet-*

ve kilencz év lesz a tartalékokban, míg a haditengerészetnél *öt év a tartalékokban és három év a tenger-védben*.

Arra többé nem lesz szükség, hogy a közös hadsereg tartalékosainak két legutolsó évfolyama a honvédséghez helyeztessék át, mert a honvédség a felemelt létszámból meg fogja kapni a maga teljes jutalékát. Különben is az új törvény értelmében az utolsó fegyvergyakorlatot a kilenczedik tartalék év betöltése előtt le kell majd szolgálni és így a tartalékos, ha át is helyeztetnék a honvédséghez, több fegyvergyakorlatra nem volna kötelezhető.

Az *ujjonclétszám* a közös hadseregnél 159.500, a honvédségnél 25.000, a landwehnról 28.000 lesz. Az *ujjonclétszám* emelkedése a honvédségnél eléri a száz perczentet és pedig a békelétszámban. Egy alkalommal azt a kijelentést tettem a képviselőházban, hogy az *ujjonclétszám* emelése nem lesz több tizenhét százalékánál. E kijelentéssel ellentétesen látszik az, hogy az évi *ujjoncjutalék* 105.000-ról 159.000-re emeltetik. Ebben azonban bennfoglaltnak úgy a két, mint a három szolgálati évre kötelezettek. Igen világos tehát, hogy kijelentésem nem erre a számra, hanem a hadsereg békeállományára vonatkozott. Mert ha a *jövedő békeállományt* össze fogjuk hasonlítani a jelenlegivel, tényleg azt látjuk majd, hogy az emelkedés nem több tizenhét százalékánál.

A *sorozásnál* eddig a sorshuzás döntött, hogy ki kerül a közös hadsereghez, ki a honvédséghez és ki a póttartalékba. Ez jövőben nem így lesz, hanem sorszámra való tekintet nélkül a megállapított számaránynak megfelelőleg fognak az *ujjonczok* besoroztatni a közös hadsereghez és a honvédséghez. A számarányon felüliek a jövőben is a póttartalékba soroztatnak.

Az *egyéves önkéntesség intézményét* az új törvény is fentartja, de azt az elvet állítja fel, hogy az önkéntesek államköltségen szolgálnak. Csak az szolgál saját költségén, aki ezt kifejezetten kívánja. Az önkéntességi jog különben bővílni fog, amennyiben a néptanítók is önkéntesek lehetnek.

A *fegyvergyakorlatok* a törvényben nyernek szabályozást. Az elv az, hogy aki hosszabb ideig szolgál a sorhadban, a fegyvergyakorlatoknál re-kompenzálattik. Eddig a honvédségnél öt fegyvergyakorlat volt kötelező, esetenként 35 napi időtartammal. Ez összesen 175 nap. A jelenlegi tervezet szerint 98 napra olvad le. Az *ellenőrzési szemléken* is könnyítések lesznek és bizonyos esetekben meg lesz engedve az írásbeli jelentkezés is.

A *honvédség fejlesztése* abban az irányban történik, hogy a katonai teljesítőképessége egyforma legyen a közös hadsereggel. Ennek folytán a honvédség úgy a gyalogságnál, mint a lovasságnál, magasabb keretlétszámra lesz emelendő és a honvédség hadosztályok *tüzérséggel* lesznek ellátandók. Ez természetesen fokozottabb márvü költségeket fog igényelni.

A *véderőtörvény teljes végrehajtását* a kormány *négy usque hat esztendő* leforgása alatt tervezi. E tekintetben Németországtól sokat tanultunk.

A hadsereg reorganizációjának nem szabad a mozgósítási terveket keresztelnie. És erre kell tekintettel lenni a reform végrehajtásánál.

Egyébb reformok.

Ugyanezen forrás közli gróf Zichy János Kultuszminiszter és Székely Ferencz igazságügyminiszter reformterveit is. Zichy Jánosnak a következők a tervei:

Mihelyt a politikai és parlamenti helyzet megengedi, a *katholikus autonómiáról* szóló törvényjavaslat benyújtása. Ugyancsak eltökélt szándéka minél előbb felállítani a *harmadik egyetemet*. Törvénytervezet készül a *mezőgazdasági népoktatásról*, *gyermekvédelemről*, a *néptanítók képzéséről* és a *müemlékek oltalmáról*.

Az *igazságügyminiszter* szorgalmasan dolgozik a polgári perrendtartás életbáloptetéséről szóló törvényjavaslaton. Munkában van a szabadalmi törvény reformja, a közigazgatási bíróságról szóló törvény megváltoztatása, a tőzsej eljárás új szabályozása és a bírói ügyviteli szabályok átdolgozása. El fog készülni a *polgári törvénykönyv* is. Munkában van a biztosítási, a csőd, a részletügyletekre, a kereskedelmi társaságokra, a magántengerhajózási vállalatokra vonatkozó törvények revíziója, az örökösödési eljárás, a büntető törvény, a sajtótörvény, a bírói és ügyvédi képesítés reformja.

A szoczialisták kongresszusa.

— Forrongás és zajos vita. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 17.

Husvét vasárnapján kezdték meg a szoczialisták országos kongresszusukon a tanácskozásokat. Meleg, izgalmas hangulat közepette támadták *Garbait*, az egyik fő vezetőembert azért, mert üdvözölte *Hieronym* Károlyt, a kereskedelemügyi minisztert. A hullámzó szövedvények lecsillapulása után áttértek a tanácskozásokra, amelyek hallgatói sorában az állami tanítók megjelent csapata nagy feltűnést keltett. Megjelenésükkel demonstrálni akarták, hogy jogaik kivívása és megvédése érdekében készek a szoczialisták taborába menni.

A kongresszusról tudósítónk a következőket jelenti:

A magyarországi szoczialdemokrata párt országos kongresszusa vasárnap reggel kezdette meg tanácskozásait a váci-utcai városháza tanácstermében. A pártvezetőség nevében *Buchinger Manó* párttitkár üdvözölte a küldötteket.

Teszársz Károly elnök megnyitotta a kongresszust és a kongresszusra várakozó fontos feladatokat vázolta.

Felolvasták az osztrák és a német pártok üdvözítő leveleit. *Bükkszeg* Vilmos a horvát pártvezetőség nevében üdvözölte a kongresszust. Beszél a horvát viszonyokról, amelyek nem jobbak a magyaroknál. *Tomasics* csak tanítványa *Héderváry*nak, tehát a politikája is ugyanaz, mint a mesteré.

(Támadás Garbai ellen.)

Napirend előtt *Belák* Lajos szóvá tette, hogy *Garbai* Sándor pártvezetőségi tag egy küldöttség élén üdvözölte a kereskedelmi minisztert. *Weltnér* Jakab a pártvezetőség nevében kijelenti, hogy a pártvezetőség annak idején már állást foglalt ebben az ügyben, *helytelenítette Garbai eljárását*. Ajánlja tehát, hogy térjenek az ügy fölött napirendre.

Garbai Sándor előadja, hogy mint az Országos Balesetbiztosító Pénztár elnöke éppen a pénztár érdekében kénytelen volt ebben az udvariassági aktusban résztvenni s ezzel nem követett el hibát.

A kongresszus ezután napirendre tért az ügy fölött.

(A pártvezetőség jelentése.)

Buchinger Manó párttitkár előterjesztette a pártvezetőség jelentését, amelyből a következő érdekes részleteket vesszük át:

A politikai mozgalmakról hosszabban foglalkozik a jelentés. A Khuen-kormány, a múlt választások előtt az általános választójog hívének vallotta magát, de Tisza befolyása alatt megtagadta elveit s ezért a párt ellene a legélesebb küzdelmet indította meg. A választási harcban a szoczialdemokrata párt csak annyiban vett részt, hogy 104 kerületben állított jelölteket, akiknek azonban a jelenlegi választórendszer mellett nem lehetett kiállításuk a győzelemre de a választási küzdelem azért nem volt meddő, mert a választási agitáció által egész új területeket lódtítottak meg. A párt választási agitációja kényszerítette a jelölteket nagy részét is a nyílt színvallásra s mintegy 110 képviselő-jelölt jutott a *demokrata választó hangoztatásával a parlamentbe*. A jelentés fel is sorolja azok neveit, akik lekötötték magukat az általános egyenlő választójog mellé. Öröndetesen konstatálja a jelentés, hogy megmozdult végre a polgárságnak egy része is s megalakította a választójogi ligát.

A fővárosi pártszervezetek működéséről számolt be ezután a jelentés. A legerősebb a VI. kerületi. Az agitáció munkáját Budapesten nagyrészt a pártszervezetek vették át, amelyek a múlt évben nem kevesebb mint 2290 gyűlést és értekezletet tartottak. A legjelentősebb szerep jutott a pártszervezeteknek a lakásuzsora elleni küzdelemben. A párt pénzügyeinek szentelt részből kiténik, hogy a párt 5000 koronát fizetett rá az elmúlt esztendőre. Felsorolja a szakmák és vidéki szervezetek által pártadóként beszolgáltatót összegeket, a pártlapok bevételeit és kiadásait, végül összefoglalja a különböző czimeken bevett és kiadott összegeket. Eszerint a párt összes bevételei a múlt évben 624.877 koronát tettek ki, a kiadások pedig 629.610 koronát.

Matos Jenő az ellenőrző bizottság nevében konstatálja, hogy a számadásokat állandóan ellenőrizték, rendben találták s ajánlja a felmentvény megadását. A verifikáló bizottság nevében *Kondor* Bernát jeleni, hogy 71 fővárosi szervezet 129 küldöttét, 51 városból 63 küldöttét igazolta.

A tanácskozást ezután délutánig felfüggesztették.

(Vasárnap délután.)

Délután fölolvasták az üdvözlő táviratokat, majd Kohn Mór szólalt a jelentéshez, utána Rothenstein Mór a nyomdászok küldöttje beszélt. Csizsér József azt panaszolta, hogy nem támogatják eléggé a román mozgalmat. Három millió selymő munkásról van szó, akik a papok és nemzetiségiek karmai között vannak.

Buchinger Manó zársva után a kongresszus egyhangulag tudomásul vette a jelentést s a felmentvényt megadta.

Következett a napirend V. pontjának tárgyalása: Szervezkedés, agitáció, sajtó.

Weltner Jakab előadó azt mondja, hogy nem fog keztyni kézzel a hibákhoz nyulni, hanem támadni fog s nem bánja, ha őt is támadják, mert a szocialdemokrata-párt erőssége, hogy nem kell félnie a nyilvánosságtól s a kritikától. Azzal a nézetrel szemben, hogy nem szabad rideg üzleti alapot szem előtt tartani mindig, Weltner hosszabban fejtegeti, hogy ez igenis szükséges. Mert hiába minden, ha nincs elég anyagi eszköz, a hozott határozatok végrehajtásához. Ezért ragaszkodnia kell a pártvezetőségnek ahhoz, hogy a központot megillető pártadót be kell pontosan szolgáltatni, hiszen különben nem bírja eleget tenni a reá háramló sok feladatnak.

Sokszor felhangzott a jelszó: Ki a falvakba! Ezt nagyon helyesnek tartja, de csak úgy értelmezheti, hogy a vidéki középpontokból kell a falvak mozgalmát vezetni és irányítani. Végül a nemzetiségi mozgalmat ismerteti s azt mondja, hogy az elért eredmény nincs arányban a mozgalomra fordított összegekkel. A Weltner beszéde nyomán meginduló vitában sokan szólaltak fel, a legérdekesebb Schuberth Zsigmondé volt, aki tulzásnak mondja azt a fontosságot, amelyet az agrármozgalomnak tulajdonítanak, inkább a vasutas mozgalom felkarolását ajánlja.

A vitát vasárnap este fél nyolcz órakor félbeszakították.

Második nap.

Hétfőn folytatták az agitáció kérdésének félbemaradt vitáját. Horváth János szombathelyi küldött a klerikalizmus veszedelméről beszélt és nagyon fontosnak mondotta az ellene való küzdelmet. Bauer Gyula a felvidéki párttitkárság működését támadja. A felvidék nagy része alig tart fenn összeköttetést a központtal, nemzetiségi alapon működik s úgy látszik, hogy Prágából irányítják. Ezt sürgősen orvosolni kell s a pártvezetőség törekedjék arra, hogy ezeket a tót szervezeteket magához csatolja. Kövesdi Miklós (Marosvásárhely) nagyfontosságúnak tartja, hogy a központ sűrűn látogassa meg a vidéket. A kissármási földgázfelfedezése óta mintegy 16 gyár van alakulóban Marosvásárhelyen, kéri tehát, hogy ott párttitkárságot létesítsenek.

Nyisstor György hibáztatja, hogy a földművelőkre nem fordítanak elég gondot. Többek felszólalása után a vitát bezárták s mindenben a pártvezetőség javaslatait fogadták el.

Délután kihirdették a választások eredményét. Leadtak 153 szavazatot. Ebből megválasztottak: Bokányi Dezső, Buchinger Manó, Farbas István, Garbai Sándor, Garami Ernő, Klárik Ferencz, dr. Kunfi Zsigmond, Peidl Gyula, Rády Sándor, Teszársz Károly, Weltner Jakab. Az ellenőrző bizottság tagjai lettek: Drahozszy Antal, Horovitz Gábor, Horovitz Jenő, Lerner Dezső, Matos Jenő, Ellenzéki lista ez évben nem volt. Ezután a 3. és 4. pontot: „A kormány, a politikai pártok és a választójog”, továbbá „A militarizmus követeléseit” tárgyalták.

Garami Ernő azt mondja, hogy a párt az utóbbi évtizedben sokszor változtatta politikai taktikáját. Néha rövid idő alatt egészen ellenkező végletbe csúszott át. Bánffy előtt még minden polgári párt ellen egyenlő elkeseredéssel küzdött. Később már egyes képviselőkkel politikai barátságban volt, Kristóffy alatt úgy látszott, mintha teljesen a kormány, sőt a dinasztia mögé állott volna. Kristóffy után megint mintha az egész világgal harcban állott volna, most pedig azt fogják látni, hogy egy sovíniszta polgári párttal, a függetlenségi párttal szövetségbe fogunk küzdeni a katonai követelések visszavetése és az általános választójog fölznre hozatala végett.

Ha a Justh-párt, — amit remélni lehet, — most már becsületesen az általános választójog mellé áll, felhatalmazást kérünk a kongresszustól, hogy a Justh-párt mellé állva s vele kapcsolatban folytassuk a küzdelmet s egyszerre folyjon a küzdelem a parlamentben s az utcán. A párt ezzel előnyös taktikai helyzetbe is jut, ha állásfoglalásunkkal egybekapcsolódik ez a két kérdés s ha egyszerre hangzik fel a két jelszó: Le a militarizmussal! Elő a népjogokkal! (Zajos taps és helyeslés!) Megindult ezután a pont fölött a vita.

Böhm Vilmos nem tartja helyesnek, hogy a párt minden küzdelmét egyedül csak a választójog foglalja le, nem is tartja a Justh-pártot eléggé

megbízhatónak, hogy szilárdan ki fog tartani mostani álláspontja mellett.

Schwarz Gábor hasonlírtá felszólalása után a vitát mára berekesztették.

A pezsgőforradalom.

— Ujabb összeütközések. —

Budapest, április 17.

Egy napi csend és nyugalom után ismét rombolásokra került a sor Champagnében. A tömeg több üzletet, lakást feldúlt és kifosztott, tönkretettek néhány szőlőt és pinczét, sőt több helyen összeütközésre került a sor a tömeg és a katonaság között. A kormány rendkívül erősen igyekszik véget vetni a zavargásoknak és eddig hatvan letartóztatás történt. Remélik, hogy ez volt az utolsó erőszakosság, amit a Champagnében elkövettek.

A vinczellérlázadásról egyébként a következő tudósítást adjuk:

Párisi jelentések szerint tegnapelőtt vásár volt Epernayban. Oriási tömeg tolongott a vásár színhelye táján. A szomszédos községek lakossága, amely bevásárolni ment Epernayba, megállott a katonaság táborhelye előtt és tréfálkozott a katonákkal, akik a nagy szigorúság mellett is frissen, jókedvűen teljesítik a szolgálatot. Tegnap Trépaiban volt nagy rendezvény. Két üzletet szétromboltak és kifosztottak. Tegnap este 9 óra tájban a 16. dragonyosrezd két osztályát vezényelték a faluba, ahol eddig nem volt katonaság. A katonaság megérkezésének gyorsan híre futott. Az emberek az utcára tódultak s meg akarták akadályozni a katonaságnak a faluba való bevonulását. Amikor a tiszt a község házára ment, hogy emberei részére szállásról gondoskodjék, a vinczellérek kocsiából és más egyébből nagy sietve négy barrikádot emeltek egy utcában, ahol két pezsgőkereskedő lakott. A vinczellérek ezután először Bridier-Brock házába holtak be, ahol két szoba butort szétromboltak, míg a katonaság üldözöbe vette őket. A lovasság azonban nem tudott az utcába jutni, mert a barrikádok elzárták útját. A tiszt ezért embereinek egy részét leszállította a lóról, hogy szabaddá tegyék az utat. Mire a katonák a veszélyeztetett házhoz értek, a rombolás már megtörtént, a pinczékben szétzuzott üvegek hevertek szanaszerte. A lovasság ezután csakhamar megtisztította a teret, de a lázongók, akik előbb minden tájra szétszaladtak, csakhamar ismét összegyülekeztek és egy másik kereskedő házához mentek, ahol ugyancsak szétverték a palackokat. Ám a vinczellérek üvegdarabokkal és követ dobálták meg a katonaságot. Amikor a katonák így veszedelmes helyzetbe jutottak, a tiszt kardot rántott és háromszor rontott embereivel a tömegre, míg szét tudta verni a lázongókat.

Versenayben a Moët et Chandon-cég tizenöt ár területű szőlőjét az éjjel teljesen elpusztították. Ayben ma ismét több letartóztatás történt. A letartóztatottak között van egy tizennyolczéves leány is, akit azzal gyanúsítottak, hogy ő gyújtotta fel az Ayala-cég helyiségeit. A rheimsi államügyész Aybe érkezett és kihallgatta a lázongókat, akiket a rheimsi ügyészség fogházába szállított. Tegnap négy tolonczkosi érkezett Párisból, hogy a foglyokat elszállíthassák. Eddig mintegy hatvan letartóztatás történt.

Más oldalról azt jelentik Epernayból, hogy ott ismeretlen tettesek husz kilogramm dinamitot lopáltak el. A rendőrség nagy óvintézkedéseket tett a borkereskedők életének biztosítására.

KÜLFÖLD.

Fez ostroma. Madridból jelentik: Az „Imparcial” jelenté Fezből: A Beni Uaghaib-törzs átpártolt az ellenséghez, amely a várost még szűkebb körben zárta körül. Hajnal óta a Mangin ezredes vezetése alatt álló tüzéség szakadatlanul bombázza az ellenséges táborot. A Beni Mtir törzsbeliek kifosztották a Mtar Ul Adyamaa-törzs vidékét, számos benschülöttet megöltek és a törzsfő házáat fölper-

zesték. A konzulok megtiltották az európaiaknak, hogy a városból eltávozzanak. A helyzet komoly. Az „El Mondo” című lap jelenté Fezből: A Beni Uaghaib-törzs, melyet eddig a szultán hívének hittek, a Beni Mtir törzsbeliekkel közös támadást indított a főváros ellen, amelynek kapuit zárva találták. A város falain belül, melynek védői megfogyatkoztak, lázadás előjelei mutatkoznak. Az élelmiszerek hiánya máris érezhető.

Párisból jelentik: A marokkói helyzetre való tekintettel a kormány elhatározta, hogy a Sahah-vidéki csapatok létszámát szaporítja és legközelebb a gyarmati hadsereg négy zászlóalját utnak indítja.

A francia rendjelszédelgés. Párisból jelentik, hogy Perrier igazságügyminiszter és Malvy államtitkár tegnap délután az államügyészség konferálta egy affér dolgában, amelynél kitüntetések áruításáról van szó. A konferencia után a rendőrség letartóztatatta Valenzi ügyvédet, akinél akadémiai kitüntetésekre vonatkozó diplomákat találtak, amelyeket el akart adni és amelyeket, mint állítja, egy politikai személyiségtől kapott, akit meg is nevezett. A Valenzi-affér megvizsgálásával megbízott vizsgálóbíró parancsára a rendőrség tegnap délután letartóztatatta Klementit, a humanitárius nemzeti liga elnökét.

Portugália a választások előtt. Lisszabonból jelentik: A köztársasági párt vezetősége választási manifesztumot tesz közvé, amelyben ismerteti a forradalom részleteit és a korábbi monarchikus alkotmány hibáit, kifejti, hogy annak eltörlése szükségessé vált. Az alkotmányozó gyűlés 235 tagból fog állani. A minisztertanács az alkotmánytervezetelen dolgozik, amelyet nemzetgyűlés elé fognak terjesztetni. A tervezet szerint a köztársaság elnökét öt évre választják, ő nevezi ki a minisztereket, külügyminiszter nem lesz, szintugy követek sem, hanem a külföldön való képvisellel a konzulokat bízzák meg.

Bulgária külpolitikája. Szófiából jelentik: Gešov miniszterelnök Rustesukban beszédet mondott, amelyben a kormánynak a külpolitikára vonatkozó álláspontját fejtette ki. Kijelentette többek között, hogy kormánya mindenképp a békét kívánja a minden hatalommal, különösen pedig a szomszédosokkal, melyekhez Bulgáriát annyi közös érdek fűzi, barátságos viszonyt kíván fenntartani, de nem azért, hogy egy ilyen hatalomnak, vagy hatalmak egy külön csoportjának tetszését szolgálja, hanem azért, mert ezt a bolgárok és a bolgár királyság életérdekei köteleességévé teszik. Ezután a miniszterelnök a Balkán-államokról beszélt és kijelentette:

— Barátságos viszonyunk, amely szerencsére szomszédainkkal, Romániával, Szerbiával, valamint Görögországgal és Montenegróval fennáll, megszilárdítására törekszünk, de ebben nem történelmi emlékezesek, vagy eddig tett szolgálatok vezetnek bennünket, hanem a legjobb érzelmek, hogy közös érdekeinket és jó szomszédi viszonyunkat szolgáljuk.

A mexikói helyzet. Newyorkból jelentik: Chihuahua-ból érkezett távirati jelentés szerint a felelők közül a Santa-Clara mellett lefolyt küzdelemben negyvenen estek el és százan sebesültek meg. A kormány csapatainak vesztesége négy halott. — A Newyork Times texasi távirata szerint az összes államokban észlelhető, hogy az államkormány hatalma szűnőfélben van. Hogy a felelők egyre több tért foglalnak, az számos új banda feltünésében mutatkozik, amelyek mindenfelé dülnek és foszlogatnak, de nem tartanak Madero hívei közé. Az ország egyes távoliabbi részeiben a helyzet felette aggasztó.

A kaliforniai Los-Angelesből érkezett távirat szerint Agua Prieta mellett a kormánycsapatok és a felelők között nagy harc keletkezett.

Douglasból (Arizona) jelentik: Mintegy 1600 főből álló mexikói kormánycsapat meglátogatta Agua Prietát. Mindkét részen igen hevesen harcolnak. A felelők visszaverték a támadók balszárnyát. Douglas lakói házaikban maradtak, nehogy eltévedt golyók megsebesítsék őket.

Az albán lázadás. Czettinjéből jelentik: A határ felől érkezett jelentések szerint a felkelők vidéken folyt katonai operációkban némi szünet állott be. A csapatok és a felkelők pozíciói nem változtak. A török sereg újabb csapatokra vár, hogy több sikerrel járasson el a felkelők ellen.

A skutari váli jelentése szerint a felkelők tegnapelőtt megtámadták egy Kasraii felé vonuló csapatot, mely azonban a támadókat visszaverte. Torghut tábornok tegnap Sangiovanni di Meduába érkezett, hol addig marad, míg a hajón érkező csapatok kiszállanak. Tegnap nem került összehúzóésre a sor.

Gaby és Manuel.

— Egy volt király szerelmi bánata. —

Páris, április 14.

Azok a kalandkedvelő angolok, akik szeretik a Szajna partján szórakozni, ma már könnyen hozzájuthatnak. Ha Londonból korán reggel elutaznak, alkonyatkor Párisban lehetnek. Ott már minden készen van a fogadásukra. Száz meg száz divatos vendéglő, kabaret, táncsterem várja a legvonzóbb attrakcióival az „outré Manche”-ról érkező urakat. Az élvezeteket drágán kell megfizetni, — de ez a legkevésbé.

Óriási emberáradat hömpölyög napról-napra — különösen a husvétünnep idején — az északi pályaudvarból a város felé. E kirándulók tömege az inkognitóban utazók legáthatatlanabb köpenye. Előkelő lordok élnek is ezzel az alkalommal, amikor ismeretlenek akarnak maradni.

E társaságokhoz rendszeren egy karcsú fiatal ember is csatlakozik. Arczképét világtörténelmi nevezetességű napokban közölték a lapok. Amikor a boulevardokon sétálgat, az emberek ráismernek, könyökön lökik egymást és sottogják:

— Manuel király!

A rendőrök jól ismerik. Sok bajt okozott nekik, amikor, mint uralkodó, bemutatkozott Fallières elnöknek. II. Manuel király örzése akkoriban 50.000 frankba került. Azóta nagyot változott a világ. Manuel átlag kéthetenként jön Párisba. Ilyenkor egyenesen a Muettebe hajtat, ahol Gaby Deslys-nek elegáns palotája van. Odkünn nagy a csend és a diszkrétio. Semmiféle udvariatlan figyelő vagy tolakodó fülelő nem hallhat az idilli fészkebe. De amit a Muette parkja elhallgat, azt az elegáns Páris elárulja. És Páris sokat fecseg Manuelről.

Gaby Deslys most a Capucines-ben játszik. Az ő kedvéért a trónjavesztett király sok kedves tervéről lemondott. Anyjával, Amelie királynéval, Angliában letelepedett azzal a reménnyel, hogy az elveszített birodalmát onnan visszaszerezheti.

Woodmortonban dolgozták ki a haditervet. Az orleansi herceg több európai udvart, különösen — amint beszélük — a madridit is, megnyert az eszmének. Elhatározták, hogy Manuel, míg a többiek az ügyben dolgoznak, egyelőre teljesen visszavonul és csak tanulmányainak él. A fiatal király lelkesedéssel tette magáévá ezt a programot. Szorgalmasan tanult és leginkább anyja társaságában időzött.

Ez egy pár hónapig tartott így. Ez év elején azonban sajtóság fordult állott be. Manuel, egy jóbarátjának közvetítésével, találkozott Gaby Deslys-vel Londonban. A szerelmi esküt megújították és az ex-király gyöngéd viszonya, mely Lisszabonban megszakadt, újra tovább szövődött.

Gaby ambíciója kissé nagyon is magasra hágott. Megtudta, hogy Amelie anya-királynő fiát egy angol hercegisasszonnyal szeretné összehozni. A szép színésznő felháborodással tett szemrehányásokat kedvesének és azt az ünnepélyes ígéretet eskarta ki, hogy az említett házassági tervet kerekén vissza fogja utasítani.

Manuel lassanként teljesen felhagyott a tanulással s az orleansi herceg terve iránt is elhidegült. Ennek következtében egymást érték az éleshangu jelenetek anyjával és nagybátyjával. Az efféle jelenetek után Manuel rendszerint felkerekedik és Párisig meg sem áll, Gaby Deslys

megvizsgálja és szomorú szeme elé gyönyörű, édes, boldog jövőt varázsol.

Ugy van! A hű és becsülvő szép leány közel jövőben látja a „házasság” lehetőségét. És talán nem is minden ok nélkül. Manuel örülten szereti; miatta cserben hagyta hiveinek körét. Haragra lobban, ha a kötelességére, ígéreteire emlékeztetik. Anyja szemrehányásai elől barát-nője karjai közé menekül.

— Nem születtem királynak! — mondta egy ízben Gabynak. — Életemet úgy szeretném berendezni, hogy a magam boldogságának élhessek.

Amikor Manuel Párisban van, pillanatra so hagyja el Gabyt. A Rue de la Paix és a Rue Royale szabóterméiben otthonos. Éppen olyan jól ismeri azokban a járást, mint a Capucines-színház kulisszái között, vagy a divatos vendéglőkben.

Gaby amellet nagyon szerény. Nem követi má párisi szépségek példáját, akik előkelő és módos barátait kiszípolozzák. Ellenkezőleg. Óvakodik attól, hogy Manuelnek bármily csekély anyagi gondokat is okozzon. Ezzel a tapintatával nyerte meg a volt király mély vonzalmát, mert uralkodó korában lehetett bőkezű, de most számolnia kell anyja és nagybátyja haragjával.

Manuel szeretne minél tovább Párisban maradni, de amikor ott a legjobban érzi magát, egyszerre szűkszavú távirat érkezik, mely őt visszahívja. Szomoruan bucsuzik olyankor Gabytól, ígérve, hogy nemsokára visszajön. Gaby tudja is, hogy nem sok időre válnak el, mert ismeri szerelmét és hűségét.

EGYHÁZAK.

— (Geduly püspök beiktatása.) A tiszai ágostai evang. egyházkerület — mint ismertes — Geduly Henrik nyiregyházi lelkész választotta meg új püspökévé. A beiktatási ünnepély programját husvét vasárnap állapították meg. A beiktatási ünnep a május 16-án Nyiregyháza tartandó egyházkerületi közgyűlés keretében fog lefolyni. A felavatást Scholtz Gusztáv bányakerületi püspök fogja végezni. Erre az alkalomra szokatlan nagy számmal készülnek Nyiregyháza az új püspök tisztelői, köztük báró Prónay Dezső egyetemes felügyelő, Szilinszky Mihály nyug. államtitkár, Molnár Viktor kultuszminiszteri államtitkár és küldöttségekkel képviseltetik magukat a többi egyházkerületek is. A kerületi közgyűlést a nyiregyházi evangélikus templomban tartják meg. Régi szokás szerint, május 15-én, a beiktatást megelőző napon, délután öt órakor gráviszistentiszeletet tartanak az elhunyt Zelenka Pál emlékére, amelyen az emlékbeszédet Nemes Károly diósgyőri lelkész, kerületi jegyző tartja.

TÁVIRATOK.

Dohánymonopolium Törökországban.

Konstantinápoly, április 17. Megbízható értesülések szerint a legutóbbi minisztertanács elhatározta, hogy 1913-ban állami dohánymonopoliumot létesít.

Fallières Olaszországban.

Biseria, április 17. Az olasz hajóraj Fallières elnök üdvözlésére ma reggel ideérkezett. Az angol hajóraj délelőtt 11 órakor érkezett meg. A két hajóraj egymás mellett horgonyoz.

Öngyilkos festő.

Pétervár, április 17. Kryszicki akadémikus, híres tájképfestő, ma éjjel öngyilkosságot követett el.

A francia kémkedési ügy.

Konstantinápoly, április 17. A közbiztonsági hatóság vizsgálatot indított a Maimin-féle kémkedési ügyben kompromittált portahivatalnokok ellen. A lapoknak az a jelentése, mely szerint két külügyminisztériumi hivatalnokot letartóztattak volna, alaptalan. Tény az, hogy a rendőrséget már hónapokkal ezelőtt figyelmeztették a diplomáciai téren történt árulásokra és ezért több külügyminisztériumi hivatalnokot megfigyeltek. A sajtóiroda megczáfolja azt a hírt, mely szerint egy

nagy hatalom követe közölte volna a nagyvezérrel, hogy egyes diplomáciai okiratok tartalmát elárulták.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		ápr. 17.	ápr. 15.	ápr. 14.
Buza	helyben	95 $\frac{3}{4}$	96	95 $\frac{1}{4}$
	májusra	94 $\frac{3}{4}$	95 $\frac{3}{4}$	94 $\frac{3}{4}$
	juliusra	93 $\frac{1}{2}$	93 $\frac{3}{4}$	93
Tengeri	májusra	—	57	—
	juliusra	57 $\frac{1}{4}$	57 $\frac{3}{4}$	57 $\frac{3}{4}$

Chicago.

Buza	májusra	90	91 $\frac{3}{4}$	89
	juliusra	86 $\frac{3}{4}$	87 $\frac{3}{4}$	85 $\frac{3}{4}$
Tengeri	áprilisra	48 $\frac{1}{2}$	49	48 $\frac{3}{4}$

Newyork, április 17. Gyapot Newyorkban, helyben 14.85 (—). Gyapot áprilisra 14.69 (—). Gyapot júniusra 14.81 (—). Gyapot New-Orleansban, helyben 15% (—). Petroleum Stand white Newyorkban 7.40 (7.40). Petroleum Stand white Philadelphiában 7.40 (7.40). Petroleum Refined in Cases 8.90 (8.90). Petroleum Credit Blancs at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 8.40 (8.50). Zsir Rohe és Brothers 8.70 (8.70).

Chicago, április 17. Zsir májusra 9.12 (9.20). Zsir júliusra 9.25 (9.27). Szalonna short clear 8.31 (8.31). Sertésus júliusra 17.12 (17.25).

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: kedd, április 18. — Róm. kath.: Apollonius v. t. — Prot.: Apolló. — Görög-orosz: április 5. Diodór. — Zsidó: Nizan 20. — A nap két reggel 5 óra 10 perczkor, nyugszik este 6 óra 51 perczkor. — A hold két éjjel 12 órakor, nyugszik reggel 7 óra 12 perczkor.

A kereskedelemügyi államtitkár fogad délbén 12—2 óráig.

A posta- és távirat vezérigazgatója fogad délbén 12—2 óráig.

Esüdszéki tárgyalás a budapesti királyi törvényeseken délelőtt fél 10 órakor. — Ugetőverseny délután 3 órakor. — Birkavásár a fővárosban. — Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Belépődíj nincsen. — Házipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum régiség-tára 9—2 óráig. — Erzsébet Múzeum 9—4 óráig. — Népművészeti kiállítás az Iparművészeti Múzeumban 9—1 óráig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1 óráig. — Ráth Múzeum 10—4 óráig. — Széchenyi Múzeum (Aradi-utca 2.) 10—12 óráig. — Tanszermúzeum 3—7 óráig. — Technológiai Iparmúzeum 9—1 óráig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—6 óráig. — Fővárosi Könyvtár 9—2 óráig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12 óráig és 6—8 óráig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—12 óráig. — Nemzeti Múzeum Könyvtára 9—4 óráig. — Pedagógiai Könyvtár 3—7 óráig. — Statisztikai Könyvtár 9—2 óráig. — Technológiai Könyvtár 9—1 óráig.

Nyitvalevő képtárak: A Műcsarnok tavaszi tárlata. Nyitva 9—6 óráig. Belépődíj 1 korona. — Magyar Képzőművészek Egyesületének és Kalivoda Kata festményeinek kiállítása a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9—5 óráig. Belépődíj 1 korona. — Női arcképképzés kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39.) Nyitva 9—7 óráig. Belépődíj 60 fillér. — Gyűjtemény Nagy Zsiga magyar tárgyú festményeinek kiállítása a Művészothonban. Nyitva 9—8 óráig. Belépődíj 1 korona. — Keleti kiállítás a Művészothonban (Krisztof-tér 2.) Nyitva 10—6 óráig. Belépődíj 1 korona. — Történelmi Képesarnok. Nyitva 10—2 óráig. — Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10—2 óráig.

— Királyunk nyaralása. Még nincsen minden részletben megállapítva a király nyári programja, de nagy vonásokban már ismeretes. Az uralkodó a husvétünnep után visszatér Wall-seeből Bécsbe és májusig ott marad. Május hónap első harmadában a király Budapestre érkezik és több hétig megint közötteünk időzik. Nincs kizárva, hogy ő felsége június végéig marad a magyar fővárosban és innen utazik Triesztbe, hogy részt vegyen a „Viribus unitis” csatahajónak, az első osztrák-magyar Dreadnoughtnak vízrebocsátásánál. Az utolsó júniusi napokat ő felsége Bécsben tölti. Aztán megkezdődik ischli nyaralása. Ugyanekkor Ischlen lesz Ferenc Szalvator és Maria Valéria főhercegnő a gyermekeivel, Lipót bajor herceg és Gabriella főhercegnő a fiával. Külföldi uralkodók aligha fogják meglátogatni Ischlen a királyt, aki minél nagyobb csendben szeretné az idén nyári pihenőjét élvezni. Szeptember első napjaiban a király rövid pár napra Bécsbe érkezik és onnan a magyarországi hadgyakorlatokra utazik.

— Kálmán államtitkár utazása. Fiuméből jelentik Kálmán Gusztáv államtitkár többnapos tenger-melléki tartózkodás után családjaival együtt ma visszautazott Budapestre. A bucsuzásra megjelent a pályaudvaron gróf Wickenburg kormányzó is, továbbá a tengerészeti hatóság és a révhatóság kiküldöttei.

— **József főherceg Münchenben.** Münchenből jelentik: József főherceg nejével tegnap este több napi tartózkodásra Milanóból ideérkezett.

— **Udvari tanácsosság.** A király Babics József uradalmi jogügyi igazgatónak, a közelet terén szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Nemesség adományozása.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Pollacsek Jenőnek, az „Atlantica” Tengerhajózási Részvénytársaság vezérigazgatójának a külkereskedelemben terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet „tiszasülyi” előnévvel adományozta és amely alkalmával megengedtetett, hogy a „Polnay” családi nevet vegye fel. Polnay (Pollacsek) Jenő volt az, aki az Atlantica Tengerhajózási Társaságot megalapította s kiváló szaktudásával legelső hajózási vállalatunk közé emelte.

— **Husvét Budapesten.** Husvétnak mind a két napja ragyogó szép, napfényes és derűs tiszta volt a fővárosban. Ezek voltak az igazi, az első szép tavaszi napok az idén. A husvét ünneplő közönsége igyekezett is kihasználni, kiévezni a remek időjárást. A Városliget, a Hűvösvölgy, a Zugliget, a Gellérthegy és a főváros környékének több nevezetessé szórakozó helyei csakhamar megteltek kirándulókkal. A délelőtti inkább a templomokba vittek, amelyek mindegyike zsúfolásig megtelt, legjobban a budavári koronázó Mátyás-templom, ahol a hercegprímás képviselőtében Kohl Medárd püspök pontifikálta a zenés nagymisét, fényes segédlettel. Délután azután tolongott a nép a szabadba. Az a nagy lövésversenyre ezrével vitték az embereket a különvonatok, tele volt az ügetőversenypályára nézőteret is, nagy tömeg hullámzott a vurstiban, sok látogató jutott amellet a múzeumoknak, kiállításoknak, tárlatoknak. Este, hűvösebbre fordulván az idő, újra csak a városban volt mindenki. Zsúfolásig megteltek a színházak, oratóriumok, a czirkusz és minden szórakozóhely. Husvét hétfője, ugyancsak ragyogó, szép időben az ismét új képzet mutatta. Felvirágozott, felkendezt az éj, ártak az utcákat kezökben a locsoló vízestűvel, a régi kedves népszokás, a husvétü öntözés Budapesten sem ment ki még a divatból.

— **Vilmos császár és a berlini gőzvasut.** A német főváros körvasutjának gömzodonyai ott pöfkelnek a berlini múzeumok mellett és a szénfüst ellep a múzeumok ritkább képeit, drágaságait. Már rég megfektette a mellét a fojtó füst a királyi múzeumok főigazgatójának, a nagyhatalmu Bode titkos tanácsosnak, aki a császár kedves embere. Bode titkos tanácsos füt-fát megmozgatott, hogy a városi körvasutat villamoserőre alakítsák át, csak hogy a dolog nem megy könnyen, mert legalább is száz millió márkába kerülne. Elment tehát Bode a császárhoz és panaszkodott neki, hogy a gőzvasut füstje, szénpora tönkreteszi a remek gyűjteményeket. Vilmos császár megnyugtatta a múzeumok királyi főigazgatóját, hogy ő maga sem állhatja a városi gőzvasutat, az egy monstrum, rég idejét multia már és nincs semmi létjogosultsága egy világáros belső területén. Felhatalmazta Bode-t, hogy reá hivatkozva tegyen meg minden lehető a gőzvasut modernizálása céljából. A múzeumok főigazgatója menten levelet írt a közmunkák miniszteréhez s megrendítette a városi gőzvasutnak villamos erőre való átalakítása tervét, egyenesen a császár akaratát hangsúlyozva. Így azután jó kerékágásba jutott az ügy. Breitenbach miniszter számítani kezdett és rájött, hogy noha az 1911. évi költségvetésbe nincs felvéve erre semmi tétel, de volna rendelkezésre 75 millió marka, ennyiből pedig kielik az új kocsi, motorok és a villamos üzem beavárlása, felszerelése, azonban nincs fedezet a sinek átalakítására és a kábelek lefektetésére. Kikanyarítottak egy összeget a vasúti miniszterium rendelkezési alapjából, de ez kevés, mindössze 15 millió marka. És most nagy fejtörést okoz, honnan kerítik elő a hiányzó milliókat. Ha azonban a császár is úgy akarja, akkor nincs lehetetlenség.

— **Lengyelek és németek harcza.** Pózenben megint kiújult a lengyelek és németek harcza. Vasárnap Lissa községben volt véres összetűzés. Németnyelvű istentisztelet volt a templomban, mikor egyszerre egy nagy lengyel csapat hatolt be a templomba és követelte a lengyel nyelvű istentiszteletet. Vad verekedés támadt a lengyelek és németek között. Botokkal, késekkel mentek egymásra, míg végre csendőrök érkeztek és szétválasztották a verekedőket.

— **Egy falu lángokban.** Mátészalkáról jelentik: Ma a déli órákban Kántorjánosi községből a vasúti táviró útján sürgöny érkezett az itteni szolgabírói hivatalhoz, hogy dél óta ott nagy tűz pusztít és azonnal segítyt kérnek, mert a veszély nagy a szélvihar miatt. Ifj. Péchy László főszolgabíró több hivatali emberrel kocsin a helyszínre ment tüzfecskendővel.

— **Magyar Képviselők Rómában.** A magyar képviselők ma Tivoliba mentek, ahol az Adrian- és Este-villákat, valamint Cascada-kat nézték meg, majd délután visszatértek Rómába.

Az olasz parlamenti bizottság a magyar képviselő vendégek tiszteletére ma este a pazarul díszített Excelsior szállóban bankettet adott, melyen a magyar vendégeken kívül Capelli márki, az olasz kamara alelnöke, Paterno, az olasz szenátus alelnöke, Credaro miniszter, Di Scala külügyi államtitkár, Rainesi volt miniszter, gróf San Martino, a kiállítási bizottság elnöke, számos szenátor és képviselő, valamint más személyiség vett részt.

— **Kitüntetések és czimadományozások.** A király Szikszay Sándornak, a Szabolcs vármegyei Gazdasági Egyesület titkárnak, a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül, Deutsch Adolf gyulafehérvári fa- és terménykereskedőnek, közigazdasági terén szerzett érdemei elismerésül, Fuchs Nándor gyulafehérvári nagykereskedőnek, a kereskedelem terén szerzett érdemei elismerésül és Green Nándor Arad szabad királyi városi rendőralkapitányának, buzgó szolgálata elismerésül, továbbá Fagyas Lajos dobányraktári kezelőnek, nyugalmába helyezéséről a királytól, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül és dr. Engel Sándor resiczai járásorvosnak, buzgó szolgálata elismerésül, a koronás aranyéremtervező, dr. Gyulai Farkas kolozsvári tudományegyetemi magántanár és könyvtárőrnek a könyvtárigazgatói címet és jellegét, Gazelli Árpád tudományegyetemi könyvtár-tisztnek a könyvtár-őr címet és jellegét adományozta.

— **Földgázforrás Szabolcs megyében.** Az erdélyrészi földgázforrások felfedezése óta ország-szerte nagyobb a figyelem és érdeklődés a föld rejtett erői és kincsei iránt. Olchváry Pál, a dadai járás főszolgabírája, hivatalos jelentést tett Szabolcs vármegye alispánjának, hogy Timáron a község mellett a volt urbéres gazdaközönség közlegelőjének Godolya nevű részén földgáz jelenlétére lehet következtetni. Több ízben ugyanis gyúlékony gázok törtek fel a talajból, melyek itt-ott lánggal égtek. A község azzal a kérelemmel fordult a vármegyéhez, hogy államköltségen próbafurásokat eszközöljenek. Az alispán a jelentést felterjesztette a pénzügyminiszteriumhoz.

— **Az Újságírók Egyesület közgyűlése.** A Budapesti Újságírók Egyesülete e hónap 23-án, vasárnap délelőtti 11 órakor tartja saját helyiségében (VII. Erzsébet-körút 27. sz.) rendezett közgyűlést a következő napirenddel: 1. A választmányok és az igazgatótanácsok a lefolyt év ügykezeléséről szóló jelentése. 2. Az egyesület és a segítőalap 1910. évi számadásainak bemutatása, a számvizsgálók jelentése és a felmentésről való határozathozatal. 3. Az 1911. évi költségvetés megállapítása. 4. A választmányból kilépő tagok helyének választás utján való betöltése. 5. A rendes tagoknak esetleges indítványai, amelyek az alapszabályok 41. szakasza értelmében öt nappal a közgyűlés előtt a választmányok irásban bejelentettek. A közgyűlés után déli 1 órakor lesz az egyesület szabadszabályokmányja a Hungária-szállóban. Ugyanaz nap déli 12 órakor tartja rendes közgyűlést a Budapesti Újságírók Egyesületének Betegsegélyező társaságának Budapesti Újságírók Egyesületének helyiségében. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Az igazgatóság évi jelentése. 2. Orvosi jelentés. 3. Az 1910. évi számadások bemutatása, a számvizsgálók jelentése és az ezzel kapcsolatos javaslatok. 4. A tagok indítványai az alapszabályok 24. szakasza értelmében.

— **Harcz a rablógylkosokkal.** Lodzból jelentik: A rendőrség tegnap körülfűrt a Wysewa-utczában egy házat, amelyben üldözött rablógylkosok bujtak el. Minthogy a rendőrséget a házból lövésekkel fogadták, katonai segítséget hívtak, a katonaság azonban a harcban nem vett részt. A gonosztevők nem adták meg magukat, hanem magukra gyújtották a házat. A rendőrök a harc közben három rablógylkost agyonlőttek és egyet súlyosan megsebesítettek. A harc 12 óra hosszáig tartott.

— **Házasság.** Telkes Vilmos fővárosi mérnök és vállalkozó eljegyezte Ottenberg Erzsikét, Ottenberg Tivadarnak, az Aradi Első Takarékpénztár vezérigazgatójának és az Aradi Kereskedelmi Kamara elnökének leányát Aradon.

Dr. Erlich Miksa e hó 23-án tartja esküvőjét Besztercebányán déli 12 órakor az izr. templomban Kemo Idával.

— **A megrontó.** A rendőrség egy elvetemült embert tartóztatott le vasárnap délelőtti. Tóth József tizenölcz éves kereskedősegédet, aki a Múzeum-kertben játszódozó fiukat esalta magához és megrontotta őket. Egy kereskedő kilencz éves fia is áldozatául esett és otthon elpanaszolta, mi történt vele. Az apa tegnap lesbe állott a Múzeum-kertben, ahol éppen akkor Tóth József egy másik fiút akart magához esalni. A kereskedő Tóth Józsefet nyomban átadta a rendőrségnek, amely letartóztatta.

— **A budapesti Keleti Akadémia és a bolgár király.** Konstantinápolyból jelentik: A budapesti Keleti kereskedelmi akadémia masodéves hallgatói dr. Kunos Ignác igazgató vezetésével a husvétü szünet alkalmából tanulmányutra mentek a Balkánra, hogy gyakorlati uton közvetlen impressziók alapján is elsajátítsák azokat az ismereteket, amelyek látóköriük tágulásához szükségesek. A tanulmányút első állomása Szófia volt, ahol részben az intézet tanárainak, részben pedig bulgáriai szakférfiaknak beható magyarázatai közben megtekintették mindazt, ami gazdasági szempontból fontos ebben az óriási mértékben fejlődő városban, amely kulturális téren hovatovább nyugateurópai színvonalra fog öltöni. Külön ki kell emelni azt a lekötő szíveséget, amely a bulgár hatóságok részéről megnyilvánult a magyar intézettel szemben, hogy minél ilthonosabban érezzék magukat s minél tanúságosabban töltsék el idejüket a kirándulók. Távozásuk alkalmával megjelent a pályaudvaron Dobrovics kabinetüredai főnök, dr. Kunos igazgató pedig a tanulmányuton levők hódolatát táviratban fejezte ki Ferdinánd királynak. Harmanli állomásán érte utól a társaságot Ferdinánd király távirati válasza, amely így hangzik: „Recevez ainsi qui mes professeurs et les étudiants de l'Académie mes remerciements les plus sinceres pour vos aimables sentimens dont je suis très touché. Szerencsés utazást! Ferdinánd.” A királynak benső rokonérzéstől áthatott válasza nagy lelkesedést keltett. A tanulmányút második állomása Konstantinápoly, ahol több napot foglalkoztatott a kirándulók. Innen a komitő meghívására Szalonikibe megy a társaság, ahol fényes fogadtatásban lesz részük az ifjú-török bizottság részéről, amely már Konstantinápolyba különvonalon küld a magyar intézettel. Az intézet tanárai közül a tanulmányuton részt vesznek Strausz Adolf, Popovics és dr. Laczkó Hugó; a kereskedelemügyi miniszterium Mátyr Elemér államvasúti főfelügyelővel képviselteti magát.

— **Öngyilkos tudós.** Milanóból táviratozzák: Franzoi Ágost kutató Torino melletti villájában agyonlőtte magát. Állítólag gyógyíthatatlan betegsége kergette az öngyilkosságra.

— **Szerencsétlenség egy vegyészeti laboratóriumban.** Párisból táviratozzák: A Banguelaboratóriumban vegyszerek áttöltése alkalmából etilrobbanás támadt. A laboratórium öt alkalmazottja, egy férfi és négy nő a robbanás következtében halálosan megsebesült.

— **Rejtélyes haláleset.** Botár János mozdonyvezető felesége ma este 9 órakor érkezett haza vidéki utjáról. Abban a reményben, hogy férje Gyáli-ut 21. sz. lakásukon már várja, a pályaudvarról egyenesen hazasietett, de legnagyobb meglepetésére férjét nem találta otthon, a lakás ajtaja pedig nem volt bezárva. Rosszat sejtve lámpát gyújtott s bement a hálószobába, hol férjét élettelenül találta a szoba padlóján. Az asszony jajveszékülésére a szomszédok összeszaladtak és értesítették a közelben lévő honvédehölgyörgi kórházat, honnan egy orvos ment ki, hogy megvizsgálja Botárt, kiről a házbeliek azt hitték, hogy még él. Az orvos megállapította, hogy Botár halálát széngázmérgezés okozta. Természetesen a rendőrség is azonnal kiszállt, de eddig még nem tudta megállapítani, hogy öngyilkosságról, vagy balesetről van-e szó.

— **Pirongatás miatt a halálba.** Vasárnap délelőtti Dedmák József I. kerületi előjárósági pöztáros Vilma nevű tizenöt éves leánya Attila-körút 9. számú lakásán szublimatoldatot ivott. A fiatal leány ideges volt és mert édesanyja megpirongatta, nagy elkeseredésben öngyilkosságot kísérelt meg. Állapota súlyos, a lakásán ápolják.

— **Nyilatkozat.** A következő nyilatkozat közlésére kértünk fel:

Egy vasárnapi könyvomatos laptudósító és több hét-fői lap rémregényeket közlő, egy állítólagos botrányról, amely az Egyesült vasutas, postás és hajósbank r. t. helyiségében játszódott le. Meg kell állapítanunk, hogy a mi intézetünk ezzel az ügygyel semmiféle összeköttetésben nincsen. Az igazság az, hogy a felszámolás miatt levő Erzsébetvársi Kereskedelmi és Iparbank ezövetkeztető megjelent a napokban egy ismeretlen egyén és Pollák névre szóló részjegykönyvre pénzt kért. Az ismeretlen olyan gyanusan viselkedett, hogy a pénztáros rendőrt hivatott és amikor a rendőri igazolásra szólította fel, kiderült, hogy a könyv nem az övé és hogy nem is Pollák az illető, hanem Böhm Arnold. A tisztára valótlan közlemények miatt ugy Böhm Arnold, mint mindazon lapok ellen, amelyek a rágalomnak helyt adtak, megteszük a büntető följelentést. Egyesült Vasutas, Postás és Hajósbank r. t.

— **Rejtélyes családi dráma.** Rómából jelentik: Középeolaszországban, Castro-giovanniban, borzalmas családi dráma történt, amelynek az okát egyelőre rejtélyes homály fedi. Bruno realistikolai tanár revolverrel végeztet nejével, két gyermekével, majd maga ellen fordította a fegyvert. A lövésök zajára besietők már nem segíthettek, mind a négy fő halálos volt. A tanár kisebbik gyermekét görcsösen átölelve tartotta, erőszakkal kelteti a két holttestet egymásról lefejténi.

Nagy automobilszerencétlenség. Bralsdorfnál, Berlin közelében, tegnap súlyos automobilszerencétlenség történt. Fürstenberg, ismert berlini bankár, új automobilt vett és megbízta Laube nevű sofförjét, hogy az automobilt próbálja ki. Laube az új motoron két sofför barátjával, az egyiknek a nejével és Fürstenberg egyik szolgálójával Hamburgba ment, ahová szerencsésen el is érkeztek, visszafelé azonban puha uton az automobil első kerekei megakadtak, úgy hogy az automobil fölborult. Laube, továbbá Frankel nevű barátja és Voss asszony szörnyen haltak, a másik két utas pedig súlyosan megsebesült.

Nagy tüzvész Zentán. Délmagyarország egyik legnagyobb és gazdag városát Zentát óriási tüzvész pusztította husvét első napján. Husvét vasárnap délután négy órakor, amikor a közönség éppen távozott a katolikus templomból, a vecsernyéről, a városháza tornyában harsogva csendült a tűzjelző-harang. Hatalmas tömeg állott már a városháza előtt, tehetetlenül nézték, hogyan gomolyog a torony aljából a füst. Nemsokára megérkeztek a tűzoltók: hat száz legény hiányos felszereléssel. Az oltáshoz fogtak, de csak kétségbeesett kapkodás volt a munkájuk, mert az egész városban sehol nem volt víz. Vízvezeték nincs, a kutak nagyobb-részt kiapadtak és a háztulajdonosok kutjaikból a maguk házának födelét locsolták, hogy a levegőben pattogó szikrák bele ne kapjanak a száraz zsindefedelekebe. Ezalatt a városháza teteje már lángokban állott. A toronyban kétségbeesetten húzta a vészjelző harangot Gyurcsik Pál tűzoltó, aki nem tudott a lángok közül kimenekülni. Kötél nem volt nála, a lépcsőzetlen lánoszlopok nyargaltak végig. Vergődve integetett a toronyból, az alatt álló társai vizet fecskendeztek föl rá, hogy a hősségtől el ne adjuljon. Egy másik társa, Supics Béla tűzoltó, nagy erőfeszítéssel, ölete koczkáztatásával kuszott föl hozzá. Ő is ott rekedt a toronyban, mert elfeledett kötelet vinni magával. Végre, amikor a tetőzet leégett, a köléposkón féláljtan támaszkodott le a két tűzoltó, akiknek családja alatt kétségbeesetten jajveszékelt. A városház tetőzete beomlott, üszök-tenger, tüzes gerendadarabok szakadtak alá a hivatali helyiségekbe. A mérnöki hivatalból semmit nem lehetett megmenteni, benne az egész irathalmaz, egy esomó térkép és felszerelés elhamvadt. Több más hivatalos helyiségben is odaégett az akták, csak a levéltárat és az adóhivatal könyveit sikerült megmenteni. Az égő városházáról a szikrákat áthajtotta a szél a kétszáz méter távolságban álló katolikus templomra, amely szintén csakhamar lángban állott. A tűzoltóság tehetetlenül nézte, hogyan hamvad el nagy gyorsan a tető, semmit sem tehetett hiányos felszerelése miatt. Egy tolólétrát czipelték elő, amelyet nemrégiben szerzett be a város harmincezer koronáért. A létra rövid volt és éppen föl akartak rajta mászni, össze-tört. Gözon István plébános kétségbeesetten nézte templomának pusztulását. Siránkozva kérte hivat, hogy mentse meg legalább az oltárokat. Kétségbeesetten dolgozott a lakosság, közben megérkezett Adárhósi Mohoról és Törökkanizsáról a tűzoltóság, amely nagy erőfeszítéssel látott a munkához. A templom felső építményeit már nem lehetett megmenteni, a torony teljesen elhamvadt, a harangok elolvadtak és tüzes, cseppfolyós ércük, mint pusztító láva csurgott alá a templom hajójába. Igen sok templomi felszerelés, zászló, néhány oltár elhamvadt, a főoltárt azonban nehéz vergődéssel megmentették. A tűz a városházán és templomban egész éjjel és ma délelőtt égett és a tűzoltók munkája csak oda szorítkozott, hogy a lokalizálás sikerüljön, a várost a tűzkatasztrófától megmentsék. Emberéletben nem esett kár, de a városház és a templom elhamvadt értékei több száz ezer koronára rugnak. Ez a kár biztosítás révén jórésben megtérül.

Megszurkált borbélyeség. Schmitt József esááng-utcai borbélyüzletében kisegítő-segéd volt Török Ferencz. Részegen botorkált be az üzletbe és a gazdája emiatt nem engedte, hogy dolgozzék. Török haragra gerjedt és bicskával támadt Schmittre, akit az üzletben levő vendégek védtek meg a támadás elől. Dulakodás támadt a részeg segéd és a vendégek közt, akik Törököt összeszurkálták.

Halál az iszapfürdőben. Ma délben a Lukács-fürdő iszapfürdőjében Ham Miksa ötvennégy éves békésabai göbalomtulajdonos hirtelen rosszul lett és pár perc alatt meghalt. Szívszélhűdés ölte meg. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Egy díjnak öngyilkossága. Nagy Károly, a nagykanizsai járásbíróján díjnoskodott, de a kis fizetésből évről-évre mind nehezebben éldegelt nagy családjával. A vergődést már nem bírta tovább a szerencsétlen díjnok, elbujdosott hazulról s lényében bejelentette a szegény családnak, hogy vége az életével. Napok mulva Murakirálynál egy holttestet fogtak ki a Mura-folyóból. Felismerték, Nagy Károly díjnok volt a Mura halottja.

Kiszagdák gyűlése Hajduszoboszlón. Husvét két ünnepén a kiszagdák országos nagygyűlést tartottak Hajduszoboszlón. Az ország 23 vármegyéjéből 127 község küldte el képviselőjét a nagygyűlésre. Konstatálta az előkészítő-bizottság, hogy ezáltal történik első ízben, hogy a felvidék és Erdély résztvesznek a kiszagdák szervező mozgalmaiban. A tisztikar megválasztása után Mezőfi Vilmos volt orsz. képviselő hosszabb beszédben vázolta a kongresszus célját. Biri Gábor Abádszalókról szenvédélyes hangon fakadt ki ama rendszer ellen, amely a paraszttól csak pénzt és a katonasághoz fiut követel. Kállós János Büdszentmihályról az ottani kisbirtokosok helyzetét festette. Lengyel Lajos (Békés) azt javasolja, hogy meg kell tagadni az adófizetést az ország két és fél millió kiszagdájának addig, amíg a kormány az általános, egyenlő és titkos szavazati jogot életbe nem lépteti. Kovács Dániel az erdélyrészi kiszagdák helyzetét vázolta, hogy az oláh tenger elnyeli a magyar kiszagda birtokait. Kál János Dees (Tolnám.) Csáki Dániel (Szentmihályfalva), Lovász András a gyöngyösi 48-as függetlenségi kör elnöke, Kerék József és még igen sokan felszóltak. A bérlőszövetkezetek létesítéséről dr. Hollósy István (Budapest) tartott előadást, s határozati javaslatában az egyházi és vallásalapítványi birtokoknak a kisbirtokosok által alakított bérlőszövetkezeteknek való bérbeadását indítványozta. Az általános választójogról Kovács József beszélt, s határozati javaslatában követeli az általános, egyenlő, titkos választói jognak sürgős törvénybeiktatását. Dr. Dohány Mór (Budapest) egy parasztpartitúra létesítése; Szentkirályi Kálmán (Budapest) a fokozatos földadó életbeléptetése céljából terjesztett be határozati javaslatot. Ezután Mezőfi Vilmos a tanácskozást befejeztnek jelentette ki és a nagygyűlést bezárta.

A család golya bácsi. Schenk professzort, a gyermekszabályozó tudós professzort akarta utánozni egy szélhámós. De rajta vesztett a manipulációján. Mert Schenk tápanyagokkal akarta szabályozni a születendő gyermekek nemét. A szélhámós pedig pénzzel, még pedig a mások pénzével. Ugyanis egyes újságok próhírdetéseit között a következő hirdetés jelent meg: „Francia találmány. Azon házaspár, melynek gyermeke nincs szeretné ha volna, küldje címét „biztos siker“ jelíggel a Schwarez József hirdetőjébe.“ Sokan jelentkeztek, többek között egy vasmezei fűszerkereskedő is, de az utóbbi óvatosságból egyúttal a budapesti rendőrség detektívosztályához is fordult, azzal a kéréssel, hogy biztos-e a dolog. A detektívek a figyelmeztetés után nyomozni kezdtek s megállapították, hogy közönséges szélhámóságról van szó. A hirdető Kauten Miklós hatvanegy éves molnár, akit nemrég szerencsétlenség ért. A lábát törte el s mert dolgozni nem tud, ezen az uton akart pénzre szert tenni. A detektívek a Dob-utca 12. számú házban levő lakásán házkutatást tartottak s lefoglalták a levelezéseit és irásait. Többek között szerződésszövegeket is találtak. Az egyik így hangzik:

„Megegyezés. Egyik részről Kauten Miklós ur nőmnek az ő gyógytudományával tíz éves reumatikus betegségét meggyógyítja és miután nem tizenhat éves házasságunkban gyermekkel nem ajándékozott meg, Kauten Miklós gyógyinjá alapján biztosít arról, hogy egy év lefolyása alatt a kívánt újszülött megérkezik. Másrésztől M. M. kötelezi magát, hogy egyelőre harmincz koronát küld be és ha három általam áldott állapotba esik, Kauten Miklósnak fáradságáért száz koronát küld.“

Kauten sok embert eszabított magához hirdetésével és ártalmatlan gyógyíveket küldött a gyermek után vágyakozóknak. A gyógymód az volt, hogy a gyógyíveket fűrdővizbe kellett tenni és abban megfürödni. A rendőrség a szélhámós molnárt leleplezése után a tolonczházba vitte és ki fogják tiltani a főváros területéről.

Megnyitó a Beketowban. Zsufolt ház, gyönyörű közönség jelenlétében nyitotta meg új évadját a Beketow-cirkusz. Valóságilag Barnumi ügyességgel összeállított műsoruknak minden egyes száma zajos elismeréssel találkozott. Az igazgató pár és tizenkét éves leánya, Thorn, Monbars, Grix és Max stb mutatványai a szenzáció erejével hatottak. Az izléses és kellemes műsor sikerreljes szegont ígér a Beketow-cirkusznak, amelynek hídséges látogatója volt s az is marad a budapesti közönség.

Részeg a csatornában. Ma reggel a párkány-utcai alagesatorna egyik gödrében arccal lefelé fordulva holtan találták Marcsék János harmincznégy éves állványozót. Marcsék részegen bandukolt hazafelé, a gödörbe esett, és a sárban megfuladt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Halálozás. A rákoskereszturi zsidó temetőben vasárnap délelőtt temették el Vámos Dezsőt, az öngyilkossá lett fiatal színész nagy részvét mellett. A ravatalostereben Lazarus kántor vezetésével gyászalt énekelte a kórus, majd kivitték az egyszerű koporsót a sírhoz. A sírnál Weisz rabbi rövid imát mondott, ezután lebecsították a sírba a koporsót. Gabányi László rövid beszédben bucsuzott az elhunyttól, majd Balassa Jenő, a Vigszínház tagja lépett a sírhoz és a meghatottságtól és gyásztól remegő beszédben vett bucsut Vámos Dezsőtől. Elhantolták ezután a koporsót. Az elhunyt végső kívánságát nem teljesíthették, zene nem játszhatik zsidó temetőben. De az elhunyt kollégái összerendezték a sírnál és énekeltek azokat a nótákat, amelyeket végsőakarataiban kívánt.

Özv. Csikó Ferenczné, Rancz Borbála életének 77-ik évében Csikszereván meghalt. Az elhunytban Becze Antal, Csik vármegye nyugalmazott alispánja anyósát gyászolja.

Kosztolányi Béla 61 éves korában elhunyt Budapesten.

Budai Goldberger Gusztávot, a Goldberger F. és Fiai cég csütörtökön meghalt cégvezetőjét, vasárnap délelőtt temették a rákoskereszturi temető háttérházából. A végtesztességen nagy számú és előkelő közönség jelent meg, melynek sorában ott volt a főváros kiválósága. A gyászszertartást Lazarus főkántor vezetésével az Operaház énekkara nyitotta meg gyászszállal, melynek elhangzása után dr. Hevesi Simon mondott megindító gyászbeszédet.

Fábray Gusztáv földbirtokos, Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottságának tagja e hó 16-án hosszúságú szervenés után életének 50-ik évében elhunyt Budapesten.

Dr. Karakasevics Milos, a temesvári orvosi kar kiváló tagja tegnap 65 éves korában meghalt. Az elhunyt Temesvár társadalmi életében és a szerb egyházmegyében kiváló tevékenyget fejtett ki. Résztvett mint katonarvos a boszniai hadjáratokban. Az elhunytban Karakasevics Márk, a belgrádi államv. főfelügyelője bátyját gyászolja. Temetése ma ment végbe nagy részvét mellett.

Életunt napszámos. Hamsik József harmincznyolczéves napszámos vasárnap délután a Főti-ut 30. szám alatt lévő istállóban felakasztotta magát. Amikor észrevették, már halott volt. Holttestét a boncztani intézetbe vitték.

Fővárosi Orfeum. Szinte hihetetlen, mennyi szórakoztató és mulattató elem van az aprilisi műsorban összezsúfolva. A közönség egy pillanatra sem unatkozhatik, minden egyes szám szenzációja a maga nevében. Josef Josephi az igazán páratlan művész, Brothers Wynne, a szenzáció tornászok, akik hihetetlen flegmájukkal általános derültséget keltenek, Roland, a kápráztatóan ügyes illuzionista, Corwey, a zenébőhőz és a többi attrakció a saison legsikerültebb műsorává avatják az aprilist. Legszerű a jegyeket a nappali pénztárnál előre megváltani, mert este már alig van jó jegy. Elővételi díj nincsen.

Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körút 21. Színházi és variété-műsor. Kezdeté 8 órakor.

Fodor-féle vívóterem a Koronaherczég-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

Bob hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

Nadrágszoknya és még tíz más új darab lemezzel együtt egy remek hangu gramofon csak 20 fillér. Senki se mulassza el e rendkívül alkalmat, mert ilyen hangszert kirándulások és mulatságok alkalmával igen kellemes szórakoztató. Ezért Marnitz Frigyes műhangszerszerítő, Budapest, VIII., József-körút 37-39. saját készítményei hangszernagyraktára minden hangszert kedvelő figyelmére méltó.

Használt írógépeket, elsőrendűeket 30-75 százalék engedménnyel, jótállással, részletfizetésre is szállít az Ujlaki-írógéptelep, Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. Telefon: 122-60.

Nyílttér.

Erőváltban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

VÉRGYÓGYÍTÁS

(Hemopátia.)

Eredeti, 23 év óta sok ezer betegnél sikerrel kipróbált gyógymód, mely a jövő tudományos orvosi kezelésnek alapját képezi. **Érvelők, kúszvény, asztma, láz, sziv-, gyomor-, máj-, vese- és idegrendszeri, valamint szív- és bőségek esetében, tartós és gyökéres gyógyulást hoz. Szélhűdés és elmezavar ellen a legbiztosabb védelem!** Használatá kellemes és a foglalkozás megzavarása nélkül otthon végzendő. — E gyógymód megalapítója:

Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos, kinek rendelő intézete Budapest, V., Váci-körút 18. sz. alatt van. Rendel naponta d. e. 9-1-ig és d. n. 3-6-ig. Ugyanott kapható a „Vérgyógyítás és erődényel“ című könyv, mely könnyen érthető és élvezetes módon ismerteti a gyógykezelés alapelveit és irányát. — Ár kötvé 2 korona.

! Akar Ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartsák? Olvassa el a „Társalgás művészet“ rendkívül érdekes könyvet! Megtudhatja abból, mint viselkedjék, hogy tőrt, nót, alattalót, felebbalót egyaránt megmondjon! **Korrekció utánián!** Lesz az élet minden helyzetében, balokon, banketteknel, esküvőkön, stb. stb. Tartalomjegyzéket ingyen küld DEAK, Budapest, Rákóczi-ut 80

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Léghajósok pusztulása. Léghajósverseny volt tegnap Drezdában. Tizenötöz ballon vett részt a versenyben és mindjárt az első ballon felrepülésénél nagy szerencsétlenség történt. Az első léghajó vezetője *Ölmann* százados volt. Mikor a léghajó felrepült, a vontatókötői magával ragadta *Korn* ismert német léghajóst. Az így nehézzé lett léggömb nem tudott magasra jutni és beléütött egy háztetőbe. Korn kezéből kiklott a kötél. A szerencsétlen ember a földre zuhant és súlyosan megsérült. A léggömb a következő pillanatban a magasba szökött, de ismét nekiment egy háztetőnek. Három ember kiesett a kosárból és a következőre zuhant. Mind a három eszméletét veszítette. A léggömb tovább repült, de csakhamar újabb baleset ért. Nekiment egy gyárkéménynek, a szikráktól lángra kapott és elégett.

© Katonai aeroplánok. Párisból jelentik: A katonai repülő eskadrill, amelynek Chartresben van az állomáshelye, érdekes kísérleteket végez mostanában. A katonai léghajósok a felderítő szolgálatot illetően tanulmányozzák az aeroplánok használhatóságát és nap-nap után nagyobb utakat tesznek meg csoportosan, előre kijelölt utiránnyal. Legutóbb Orleansig kalandoztak, még pedig minden repülőgép más-más vonalban. A katonai repülőgépeket Etévé kapitány, Binda, Cheurin és Lucca hadnagyok vezették és mindegyik gépen még egy másik katonatiszt is foglalt helyet, aki a megfigyeléseket eszközölte az uton. Az aviatikusok Orleansban a mondott helyen találkoztak, kísérlelték egymással észrevételeiket az utról. Itt még Ménard hadnagy és Taron kapitány csatlakoztak hozzájuk, akik Villacoublayból jöttek. A visszatérés délutánra volt kitűzve, Etampes irányában. Itt azonban baleset történt. Taron kapitány és Binda hadnagy gépei felmondták a szolgálatot. Az utóbbi egy fába ütközött bele, de egyiküknek sem történt baja. — Érdekes, hogy ugyanezen a napon Chaunac kapitány egy monoplánnal a buci aerodromból járt Chartresben, hogy ott megállapítsa, vajjon a repülőosztály csakugyan megfelelt-e megbízatásának. Bucba visszatérve, jelentést tett utjáról, amely egy óra 50 percig tartott és hossza 131 kilométer volt.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Az Operaházban holnap, kedden „Lohengrin” kerül színre, melyben Medek Anna (Elza), Anthes (czimszerep), Haselbeck (Ortrud), Mihályi (Telramund), Ney B (a király), Várady S. (a hirtető), Pichler, Kertész Ö., Kárpát és Adám (a négy lovag) a főszereplők. Vezényel ifj. Ábrányi Emil karmester, rendező Alszegey Kálmán főrendező. (Évi bérlet 70. sz. Kezdeté 7 órakor.) — Szerdán premiér lesz az Operaházban. Először adják Erlanger Frigyes „Tessza” című négyfelvonásos dalművét Szamosi Elza, Szoyer Ilona, Környey, Rózsa, N. Valent, Payer, Váradi Margit, Gleviczky, Kornai, Déri, Kertész Ödön közreműködésével. (Évi bérlet 71. sz. Premiere helyárak.)

(*) A császár. Óriási sikerrel mutatta be Sziklay Kornél városligeti kisszínháza tavaszi műsorának szenzációját: A császárt. A szép kiállítás, mozgalmas darma nagy hatást keltett a minden egyes kép után zajosan hívták és tapsolták a szereplőket. Művészi értékű alakítás volt Irányi Dezső Napoleonja. A sikerben osztrálysói voltak: Bogár Géza, Zalay Lipót, Gömörj Jenő, Sárossy Andor, akik kitűnő együttesükkel vitték diadalra a darabot, mely egyhuzamban megy az ötvenedik előadás felé.

(*) A kultuszminiszter a kiállításokon. Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter husvétvasárnap délelőtt megtekintette a Nemzeti Szalonban a Magyar Képzőművészek Egyesületének kiállítását és az ennek keretében rendezett *Kalivoda* kollektívot. A minisztert a Nemzeti Szalon igazgatóságára és a kiállító művészek fogadták. Gróf Zichy János tüzetesen megsejmelte a kiállítást és távozása előtt elismerését fejezte ki úgy a kiállító művészeknek, mint a Nemzeti Szalon vezetőségének. A Képzőművészek kiállítása április hó 25-ig majd nyitva. Belépődíj 1 korona. — Gróf Zichy János, aki a Művészház keleti kiállításának szombati ünnepélyes vernissagéán nem jelenhetett meg, vasárnap délelőtt feleségével együtt meglátogatta a keleti kiállítást is. A miniszter behatóan tanulmányozta a rendkívül gazdag anyagot s nagy elismeréssel nyilatkozott a tárlat rendkívüli nevelő hatásáról. A miniszter és felesége, miután még kilátásba helyezték, hogy ismételtén meg fogják látogatni a nagyérdemű kiállítást, melegen gratuláltak az egyesület vezetőségének a tárlat nagy erkölcsi sikeréhez s szívélyes bucsu után távoztak el a Művészházból, ahol közel másfél órát töltöttek.

(*) Az olasz anyakirályné a római kiállításon. Margit királyné torinói utazása előtt meglátogatta a római magyar kiállítást, ahol Miklós Ödön kormánybiztos fogadta. Az anyakirályné behatóan megtekintette a kiállítást. Érdeklődéssel szemlélte *Benczur* nagy képét, *László Fülöp* arczképeit, *Munkácsi* alkotásait és *Szinnyei* derüs színekben ragyogó festményeit. Miklós Ödön kormánybiztos ezután teát szolgáltatott fel a királynénak, ki azal az ígérettel távozott, hogy még többször meg fogja tekinteni a kiállítást.

(*) Választmányi ülés a Nemzeti Szalonban. A Nemzeti Szalon igazgatósága és választmánya szerdán délután fél öt órakor ülést tart, amelynek napirendjén a közgyűlés előkészítése és kiállítási ügyek szerepelnek.

Az alkohollal való visszaélést joggal tekintik az emésztési bajok nagyon gyakori okozójának. A budapesti kir. egyetem orvosi klinikáján végzett kísérletek bizonyítják, hogy iszákos emberek, akik hosszadalmas gyomor bajok folytán étvágyukat már tökéletesen elvesztették, a természetes **Ferencz József**-keserűviz naponkénti használata mellett meglepő rövid idő alatt majdnem teljesen visszanyerték étvágyukat. — Kapható gyógyszárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapestben.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Biró Lajos** könyve. A Nyári zivatar, az ilusztris író legújabb regénye, amely most került ki az irodalmi piacra, telítve van minden részben az ő markáns és impozáns egyéniségével és fölüenyen vágató epikájával. Kádár Sándor felhobogó, tragikus nyári szerelme, amelyet egy hü és csöndes szeretet kerít be és enyhít meg, avatott tollal írt, mindvégig érdekes és izgató regény; minden alakja erős vonalakkal élesen határolt, egységes és plasztikus; a történések egymásra fonódnak, egymáshoz tartoznak és az egész fájdalmas és mégis tiszta levegőjű írást összefogják. **Biró Lajos** kiváltságos elbeszélő művészete ebben a legifjabb munkájában fokozottan és elmélyülve, szinte stilizált szépségben jelentkezik. Kétségtelen, hogy nemcsak az az olvasóközönség, amely régen szeretetében fogadta, de a kritika is megkülönböztetett figyelemmel és tisztelettel fog banni ezzel a kitűnő könyvvel, amelyet egypár finom novella egészít ki. A regény **Singer** és **Wolfner** kiadásában jelent meg igen izléses kiállítással; ára három és fél korona.

FŐVÁROS.

(*) A felsővizivárosi plébános-választás. **Hunker Géza** terézvárosi segédlelkész annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy az a híresztelés, mintha ő visszalépett volna a felsővizivárosi plébánosállásra való pályázatától, nem felel meg a valóságnak.

TANÜGY.

= Országos tanítóképzőintézet tanárvizsgáló bizottság. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az „Országos tanítóképzőintézet tanárvizsgáló bizottság”-ba a második öt évi ciklus tartamára kinevezte elnökké dr. Pauer Imre egyetemi tanárt; alelnökké: **Sebestény Gyulát**; a bizottság tagjaivá: 1. a magyar irodalomra: dr. Böthy Zsolt egyetemi tanárt; dr. Riedl Frigyes egyetemi tanárt; dr. Négyesy László egyetemi tanárt; 2. a magyar nyelvészetre: dr. Simonyi Zsigmond egyetemi tanárt, dr. Szinnyey József egyetemi tanárt; 3. a német nyelv- és irodalomra: dr. Heinrich Gusztáv egyetemi tanárt; dr. Petz Gedeon egyetemi tanárt; 4. a történelemre: dr. Ballagi Aladár egyetemi tanárt; dr. Marczali Henrik egyetemi tanárt; dr. Mika Sándor egyetemi magántanárt; 5. a földrajzra: dr. Czirbusz Géza egyetemi tanárt; dr. Kövesligethy Radó egyetemi

tanárt; 6. a mennyiségtanra: dr. Beke Manó egyetemi tanárt; dr. Rados Gusztáv műegyetemi tanárt; 7. a természettanra: báró dr. Eötvös Loránd egyetemi tanárt; dr. Fröhlich Izidor egyetemi tanárt; dr. Klupathy Jenő egyetemi tanárt; 8. az állattanra: dr. Entz Géza egyetemi tanárt; dr. Vámgel Jenő tanítóképző intézeti igazgató; 9. a növénytanra: dr. Klein Gyula műegyetemi tanárt; dr. Mágócsy-Dietz Sándor egyetemi tanárt; 10. az ásványtanra: dr. Krenner József Sándor egyetemi tanárt; 11. a kémiaira: dr. Hlosvay Lajos műegyetemi tanárt; dr. Lengyel Béla egyetemi tanárt; 12. a filozófia és pedagógiára: dr. Medveczky Frigyes egyetemi tanárt; dr. Pauer Imre egyetemi tanárt; 13. a pedagógiára: dr. Finánczy Ernő egyetemi tanárt; a bizottság jegyzőjévé: dr. Kovács János tanítóképzőintézeti r. tanárt.

= Magántanári képesítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Joó Gyula kecskeméti jogakadémiai nyilvános rendkívüli tanárnak a kolozsvári tudományos egyetem jog- és államtudományi karán, a magyar közjogból egyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezett ezen minőségében megerősítette.

= Világraszóló szegedi intézmény. A Harmadik egyetem felállításával kapcsolatban a kormány egy nagyarányú kórház létesítését tervezi Szegeden, olyan mértékben és olyan formában, hogy egyedülálló lesz a világon. A városok versenyében, amelyet a harmadik egyetemért folytatnak, Szeged részben fog célhoz érni, amennyiben, hír szerint, orvosegyetemét fog kapni. Ezen az egyetemen **Ferencz József** király uralkodásának emlékére valóságos világklinikát létesül, ahol kizárólag a rák gyógyításával foglalkoznak. A kormány a legnagyobb jóindulattal karolta föl az eszmét és rövidesen fölépül Szegeden a jelentőségében világraszóló intézmény.

= Királyi felavattás. A király megengedte, hogy a kolozsvári tudományegyetemen az 1900-1910. tanévre szülőlag **Schilling Gábor** a bölcsészettudományok, **Gyulay Tibor** az államtudományok doktorává sub auspiciis Regis felavattassanak s egyúttal dr. Balogh Jenő vallás- és közoktatásügyi minisztériumi államtitkárat megházasítsa, hogy a felavattásoknál nevében közbenjárjon. Az ünnepélyes felavattás a fent megnevezett királyi képviselő által később meghatározandó napon fog végbemenni.

Budapesti Szanatóriumok és Gyógyító Intézetek Egyesülete.

A) Intézetek bejáró betegeknek.

Dr. Glück-féle vizgyógyintézet és szanatórium, Városligeti fasor 11. szám. **Vizgyógykezelés.** szénasavas fürdők, massage, elektrotherapia.

Dr. Hönig Izso villamosgyógyító és Röntgen-intézet. **Károly-körút 24.** Tel. 102-39. **A villamosítás minden neme.** (Elektromágneses, Arsonval, kétfény fény-fürdők stb.) Bevált gyógy módok belső, lég-, bőr- és anyagcserebajok ellen.

Inhalatorium a **Dr. Jakab-féle** Liget-Szanatórium-ban VI., Nagy János-u. 47. szám. **Inhalációs kezelés.** Pneumatikus kamra, sűrített és ritkított levegő, soole- és gyógyszeres belegezés.

Dr. Justus bőrbajokat gyógyító és szépségápoló intézet **Károly-körút 14.** **Sugaras gyógyítás,** rádium, Röntgen, forrólekezők, fürdők, kozmetikai műtétek.

Dr. Pajor Inhalatorium Vas-utca 17. **Asthma-gyógyászat** Pneumatikus kamra, sool- és gyógyszer-belegezés

Dr. Reich Miklós mechanikai és villamos fürdők. **Művelkedő gimnasztika, testgyógyászat, masszázs, szénasavas forrólekező és villamos fürdők.** Elektromágneses, villamos és vizgyógykezelés.

Dr. Réth orthopéd szanatóriuma és vizgyógyint. **Stefánia-ut 55. sz.** **Testgyógyászat** automata kezelő keivel s corsetteivel. Svéd torna. Törött vagy izület-gyulladásos láb felfújó kezelése.

Dr. Schiff Kálmán Testgyógyászat, speciális gyermek-svéd torna, massage, forrólekező és villamosfürdők. **Bejárókészítés.**

b) Intézetek bennlakó betegeknek.

Dr. Jakab-féle Liget-Szanatórium VI., Nagy János-u. 47. **Diétás, diagnostikus, fizioterapiás intézet** belbeteg, idegbeteg, csontritkulások, köszvényesek részére

Dr. Mátrai Gábor egyetemi tanárség **Stefánia-ut 55. szám** **Csonkabeteg, vese, gyomor, bélbeteg, köszvényesek diétás kezelése** Hízolókurák. Bejárókészítés is.

DR. PAJOR szanatórium **VII., Vas-utca 17.** **Belbeteg, idegbeteg, sebészeti beteg** osztályok.

Dr. Batizfay-féle szanatórium **VII., Aréna-ut. 82.** **Vizgyógyászat,** villamos kezelés, diétás kezelés, hőfürdők, napfürdők, Hízoló-sóanyító kúra. Bejárókészítés is.

EGYESÜLETEK.

(—) **Utazók gyűlése.** A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületének nyugdíjalap-gyárató bizottsága husvét hétfőjén délelőtt tíz órakor nagy értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a legszelebbkörü agitációt fejtik ki az egyesület nyugdíjalapjának megteremtésére. Délután négy órakor hölgy-értekezlet volt. Ez alkalommal Csillag József, a nyugdíjalap gyárató bizottság elnöke, arról tartott előadást, hogy miként vegyék ki részüket a nők az utazók nyugdíjalapjának megteremtését célzó munkából.

Mattaine :: vállalat
Poloskairtó :: Király-u. 16.
 Poloska és molyirtásért egy évi jótállás (forlőtlenítés)
 Telefon 161—38.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Első és második nap. —

Meglepetéssel kezdődött a bécsi tavaszi meeting, de azután a favoritoké lett a többi futam, míg végül a napot bezáró versenyt ismét kevésbé fogadott ló nyerte meg. Gyönyörű idő köszöntött be a Przedswit-handicap napjára s így természetes volt, hogy a publikum csak úgy özönlött Freudenauba, hogy végignézze a várva-vért versenyt. A sokféle kombináció mind halomra dült, mert a favorit *Mony* startolt a czélig urvalva a mezőnyt, játszva nyerte meg olesó sulyával a gazdag díjat. Meglepetést csak *Raspberry* második helye okozott, mert *Sénéchal* szintén az esélyes lovak egyike volt.

A második nap már több meglepetést eredményezett, melyek között legnagyobb volt a nap főszámában *Fast* győzelme. A hatalmas mezőnyben a Jaross-ló mint legszélső outsider indult s így nem esoda, ha több mint harmincznyolcszoros pénzt fizettek a gépek győzelmére. Jól tartotta magát *Quartus*, mely végül is a második helyet okkupálta *Vivid* előtt, jó negyedik *Carrière* lett. Még egy szenzációja volt ezenkívül a napnak, még pedig a reás kedvenc *Fejedelem* veresége, melyet a diffizilis *Villám Bandi* ma egészen elveszített maga mellett.

Részletes eredmény a következő:

— Vasárnap. —

I. **Megnyitó-verseny.** Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. hg. Lubomirski L. 46 pm. *Korsarz* 53 kg. (Winkfield), 2. Landau H. 46 spher Hüon II. 48 kg. (Gulyás), 3. Oroszvári ménes 66 pm. Köttingbrunn 60 kg. (Janek). Futottak még: Herr Gód (Hewitt), Topper (Peschka), Feeske (Tausz), Vansittart (Fergusson), Jeanette (Györfly). Add ide (Kozuch), Bánk Bán (Fetting). Könnyen egy hosszal első, két hosszal harmadik. Tot.: 10:33, 20:39, 49, 32. Könyvfogadás: 3 Köttingbrunn, 3 1/2 Herr Gód, 5 Korsarz, Bánk Bán, 6 Vansittart, 7 Feeske. Hüon II., 8 a többi.

II. **Kisérleti verseny.** Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Dávid E. pm. *Bankár* 57 kg. (Pretzner), 2. Baltazzi A. sk Fury 55 1/2 kg. (Winkfield), 3. Dr. Springer G. sm Sever 57 kg. (Carlsruhe). Futottak még: Dovecot (Dale Austin), Alpenrose (Hotar), Camelia (Williams). Igen könnyen három hosszal első, két hosszal harmadik. Tot.: 10:15, 20:25, 35. Könyvfogadások: 2 reá Bankár, 3 1/2 Fury, 8 Sever, Dovecot, 10 a többi.

III. **Przedswit-handicap.** Díj 10.000 korona. Táv 1200 méter. 1. Mautner V. 66 pm *Mony* 54 kg. (Korb), 2. Negropontes Gy. 56 stpk *Raspberry* 45 kg. (Abos), 3. br. Springer G. 46 sm *Sénéchal* 57 kg. (Carlsruhe). Futottak még: Nemesis (Pretzner) Livtsu (Huxtable), Rosz pénz (Shaw), Álók (Dale Austin), Kartacz (Winkfield), Doper (Hewitt), Nix (Janek), Pantagruel (Fergusson), Bombardon (Gulyás), Frog (Schuster), Arno (Ulrichshofer). Könnyen egy hosszal első, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:43, 20:49, 210, 93. Könyvfogadások: 4 Mony, 6 Kartacz, Arno, 7 Doper, 8 Nix, 10 Álók, 16 a többi.

IV. **Háromévesek eladóversenye.** Díj 3000 korona. Táv 1100 méter. 1. Landau H. 36 pm *Falieri*

54 kg. (Gulyás), 2. Bamberger I. 36 pk *Natasa* 52 1/2 kg. (Lukácsi), 3. Dávid E. 36 sk *Türelem* 53 1/2 kg. (Hönig). Futottak még: True Blue (Richter), Raemonde (Hollinger K.). Küzdelem után egy hosszal első, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:15, 20:24, 45. Könyvfogadások: 1 1/4 reá Falieri, 4 Türelem, Raemonde, 5 a többi.

V. **Zsupán-verseny.** Díj 5000 korona. Táv 1600 méter. 1. Dreher A. sk *Passe* 52 kg. (Hewitt), 2. br. Springer G. pm *Radoteur* 53 1/2 kg. (Carlsruhe), 2. Geist G. sm *Re-Contra* 53 1/2 kg. (Baumgartner). Futottak még: Mitzaki (Dale Austin), Briton (Janek). Egy hosszal első, négy hosszal harmadik. Tot.: 10:32, 20:34, 37. Könyvfogadások: 2 Passe, 2 1/2 Radoteur, 3 Mitzaki, Briton, 10 Re-Contra.

VI. **Bécsi tavaszi akadályverseny.** (Handicap). Díj 6000 korona. Táv 4000 méter. 1. Mautner V. 56 sm *Fellah* 73 kg. (Dillon), 2. Novotny L. sher Off 65 kg. (Krouzil), 3. Negropontes Gy. 46 pk *Jungfer* 66 kg. (Mc. Cormick). Futottak még: Armand (Paul), Dryander (Sparkes). Könnyen két hosszal nyerve, hat hosszal harmadik. Tot.: 10:15, 20:26, 54. Könyvfogadások: 1 1/2 reá Fellah, 2 1/2 Jungfer, 4 Dryander, 5 a többi.

VII. **Handicap.** Díj 3000 korona. Táv 1300 méter. 1. br. Springer G. 36 pk *Kévessel* 54 kg. (Carlsruhe), 2. Mautner V. 46 pher *Mikado* 56 kg. (Korb), 3. Egyedi A. 36 sm *Tengernagy* 49 kg. (Broadwood). Futottak még: Rex (Weiss), Ingeborg (Hewitt), Ambrosine (Smutny). Könnyen két hosszal első, nyakhosszal harmadik. Tot.: 10:28, 20:26, 27. Könyvfogadások: Pari Mikado, 3 Ingeborg, Kévessel, 6 a többi.

— Hétfő. —

I. **Weidlingau di.** Díj 3000 korona. Táv. 1300 méter. 1. Oroszvári ménes sm *Peppermint* 55 és 1/2 kg. (Hewitt), 2. Hg Hohenlohe-Oebringen sm. *Theseus* 53 kg. (Shaw), 3. Gr. Wenckheim D. pm. *Chan* 55 1/2 kg. (Janek). Futottak még: Róna (Pretzner), Beggár (Hotar), Romulus (Miles), Ruth (Gulyás), Magánzó (Novánszky). Könnyen másfél hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. — Tot.: 10:23, 20:28, 47, 25. — Könyvfogadások: 1 1/2 Peppermint, 2 1/2 Chan, 5 Ruth, 10 a többi.

II. **Himbergi di.** Díj 1100 korona. Táv. 1300 méter. 1. Dávid E. 46 stpm *Mindenkém* 55 kg. (Hönig), 2. Báró Springer G. 46 sm *Gavache* 55 kg. (Carlsruhe), 3. Hg. Lubomirski Gy. 46 pk *Schiksel* 53 1/2 kg. (Winkfield). Biztosan egy hosszal nyerve, másfél hosszal harmadik. — Tot.: 10:17. Könyvfogadások: 2 1/4 reá Mindenkém, 2 1/2 Gavache, 4 Schiksel.

III. **Háromévesek nagy handicapja.** Díj 10.000 korona. Táv. 1600 méter. 1. Jaross S sm *Fast* 47 kg. (Gulyás), 2. Egyedi L. pm *Quartus* 65 kg. (Broadwood), 3. Gróf Berchtold L. sm *Vivid* 52 kg. (Broadwood). Futottak még: Carrière (Kozuch), Csóka (Hönig), Hermitage (Hewitt), Hubertus (Shaw), Lirnik (Winkfield), Fraulein (Vivian), Livia (Smutny), Jehuda (Korb), Javorinka (Guttman), Gránica (Schuster), Rosalie (William). Könnyen öt negyed hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. Tot.: 10:381, 20:155, 58, 105. Könyvfogadások: 5 Carrière, Hermitage, Hubertus, 6 Livia, 8 Quartus, Lirnik, Fraulein, 12 Csóka, Jehuda, 16 Javorinka, Gránica, Rosalie, Vivid, 25 Fast.

IV. **Nyeretlen kanczák versenye.** Díj 3000 korona. Táv. 1200 méter. 1. Br. Springer G. sk *Wishful* 57 kg. (Carlsruhe), 2. Capt. George pk *Sophienalpe* 57 kg. (Hewitt), 3. Gr. Meran J. pk *Győr* 57 kg. (Vivian). Futottak még: Variante (Fergusson), Fata Morgana (Richter), Mimi (Janek), Limba (Winkfield). Erős küzdelem után nyakhosszal nyerve, félhosszal harmadik. Tot.: 10:53, 20:31, 24, 55. Könyvfogadások: 2 reá Sophienalpe, 5 Limba, 6 Wishful, Variante, Mimi, 10 a többi.

V. **Lusthaus-verseny.** Díj 5000 korona. Táv. 1800 méter. 1. Br. Springer G. 36 pm *Ferdusi* 50 kg. (Fergusson), 2. Mautner V. 36 pm *Tituel* 50 kg. (Korb), 3. Gr. Wenckheim D. 46 sk *Cornette* 62 1/2 kg. (Janek). Könnyen öt negyed hosszal nyerve, két és félhosszal harmadik. Tot.: 10:41. Könyvfogadások: 1 1/4 Tituel, Cornette, 3 Ferdusi.

VI. **Áprilisi gátverseny.** Díj 5000 korona. Táv. 2400 méter. 1. Petanovits J. 46 pm *Villám Bandi* 60 kg. (Csompora), 2. Mautner V. 46 pm *Fejedelem* 64 kg. (Dillon), 3. Vonuiller A. id pm *Palóczkirály* 70 kg. (Sparkes). Futottak még: Florid-dorf (Fejes), Alfa (Mc. Cormick), Ganymede (Paul). Biztosan egy és félhosszal nyerve, nyolcz hosszal harmadik. Tot.: 10:38, 20:30, 23. Könyvfogadások: 2 reá Fejedelem, 2 1/2 Palóczkirály, 5 Villám Bandi, 8 a többi.

VII. **Eladók handicapja.** Díj 3000 korona. Táv. 1200 méter. 1. Geist G. 46 pher *Rákos* 48 kg. (Ulrichshofer), 2. Gr. Orsich P. 46 sk *Villafrencia* 59 1/2 kg. (Korb), 3. Bamberger I. 46 pk *Mindig gyöngy* 54 kg. (Pretzner). Futottak még: Hubertus II. (Hlavenka), Tok (Dale Austin), Cromwell (Weiss), **Mehetna (Vivan), Come in**

front (Huxtable), Kisbetyár (Kozuch), Galambom (Guttman). Biztosan két hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Tot.: 10:157, 20:30, 68, 78. Könyvfogadások: 2 Come in front, 3 Cromwell, 5 Rákos, 6 Mindig gyöngy, 10 a többi.

Alagi versenyek.

— Husvét meeting. —

Nagyon észrevehető volt vasárnap, hogy ügetőversenyek is vannak, mert csak félig teltek meg a tribünök, habár urlovas-versenyekről lévén szó, még az is szép eredmény. Az egyes futamokban favoritok és outsiderok felváltva győztek, de a végeredmény mégis a fogadók kárára lyukadt ki.

A második napon már jobban bevált a papirforma, mert a fogadott lovak majdnem minden futamban győztek. Némi emóciózt *Ladoga* győzelme kellett. Bukás kettő is volt, még pedig a negyedik futamban a kőfálnál bukott a rosszul ugró *Kis Márton*, míg az ötödik futamban az utolsó gátat rosszul vette *Margit* s szintén elbukott, azonban szerencsére egyik esetben sem történt semmiféle baj.

Részletes eredmény a következő:

— Vasárnap. —

I. **Eladók versenye.** Díj 1500 korona. Táv 1200 méter. 1. Gr. Wenckheim D. *Sas* (Keresztes), 2. Mácsola (Issekutz), 3. Dóri (Gecsy). Futottak még: Tabula (Sibrik), Tocsanyi M. (Zangen B.), Caprice (Folis), Potyka (Kiss G.), Kis Márton (Vidale), Széltoló (Nádaskay), Cascadeuse (br. Neim.), Future (mr. Harrison), Gaspard (Zangen M.). Küzdelem után nyakhosszal első, fél hosszal harmadik. Tot.: 10:125, 20:67, 38, 39. Könyvfog.: 3 1/2 Dóri, 4 Mácsola, Gaspard, 6 Sas, Future, Cascade, 5 Caprice, 8 a többi.

II. **Katonatiszti gátverseny handicap.** Díj 1400 korona. Táv 2400 méter. 1. Issekutz Gy. *Raseur* (Tulajd.), 2. Szerény (Baich), 3. Geri (Zsivan). Futottak még: Ljubljana (Orsich N.), Faxeum. (Stiassny), Repülj feekém (Krieger), Immergrün II. (Folis). Könnyen öt hosszal első, öt hosszal harmadik. Tot.: 10:32, 20:26, 24, 30. Könyvfog.: 1 1/2 Raseur, Szerény, 6 Geri, Immergr. II., 8 a többi.

III. **Katonatiszti akadályverseny-handicap.** Díj 1500 korona. Táv 4000 méter. 1. Br. Sch. *Durneiss Mérion* (Folis), 2. Fabricius (Keresztes), 3. Nevermore (Zsivanovits). Könnyen három hosszal első, három hosszal harmadik. Tot.: 10:19. Könyvfog.: 1 1/4 reá Mérion, 1 1/2 Nevermore, 3 1/2 Fabricius.

IV. **Urlovasok versenye.** Díj 1200 korona. Táv 1600 méter. 1. Keresztes A. *Chiertee* (Tulajd.), 2. Daemon (Gecsy), 3. Rosanne (Nádaskay). Futottak még: Gabi (Baich), Gadfly (Stiassny), Mara (Issek). Küzdelem után egy hosszal első, 3/4 hosszal harmadik. Tot.: 10:32, 20:57, 34. Könyvfog.: 2 Daemon, 2 1/2 Gabi, 4 Rosanne, 5 Chiertee, 8 a többi.

V. **Gátverseny-handicap.** Díj 1500 korona. Táv 2400 méter. 1. br. Baich P. *Toujours le méme* (Folis), 2. Ruszt (br. Neimans), 3. Maggie May (mr. Harrison). Futottak még: Alabárd (Krause), Lady Bird (Szakonyi). Könnyen két és fél hosszal első, két hosszal harmadik. Tot.: 10:61, 20:43, 29. Könyvfog.: 1 1/2 Ruszt, 2 1/2 Maggie May, 4 Toujours le méme, 6 a többi.

VI. **Husvét di.** Díj 1600 korona. Táv 1600 méter. 1. Jankovich B. Gy. *Flitta* (Keresztes), 2. Forest King (Gecsy), 3. Ariadne (br. Neim.) Futottak még: Sylva (Folis), Buvár (Nádaskay). Biztosan nyakhosszal nyerve, 1 1/2 hosszal harmadik. Tot.: 10:29, 20:27, 25. Könyvfog.: 1 1/2 Flitta, Forest King, 3 Ariadne, 12 a többi.

— Hétfő. —

I. **Nyeretlenek handicapja.** Díj 1500 korona. Táv. 1600 méter. 1. Milne H. *Mausi* (Zangen B.), 2. Ereszd el (Folis), 3. Daliás (Keresztes). Futottak még: Spotless (Pókay), Rákóczi (Gecsy), Gaspard (Zangen M.), Son of Nun (Baich), Polydore (Szakonyi), Röpke (Neimans), Dollár (Kiss G.), Absurdum (Nádaskay), Bleriot (Krause), Martell (Harrison). Küzdelem után nyakhosszal nyerve, egy és félhosszal harmadik. Tot.: 10:38, 20:33, 47, 33. Könyvfogadások: 3 Maus, 3 1/2 Ereszd el, 5 Daliás, 8 a többi.

II. **Eladók versenye.** Díj 1500 korona. Táv. 1800 méter. 1. Gr. Pejacevich A. *Ladoga* (Krause), 2. Ákombákam (Sibrik), 3. Senki (Kiss G.). Futottak még: Kár (Keresztes), Vándor (Baich), Dash (Zangen M.), Rose of Sorrent (Gecsy), Immergrün II. (Vidale), P. S. (Neimans). Küzdelem után félhosszal nyerve, egy és félhosszal harmadik. Tot.: 10:37, 20:35, 42, 26. Könyvfogadások: 1 1/2 Senki, 2 1/2 Kár, 6 Ladoga, Ákombákam, 8 a többi.

Intézetek
 ek.
 testegyo
 nek.
 s kezlés,
 napfürdő,
 ároknak is.

III. *Igazgatósági akadályverseny.* Tiszteletdíj és 1800 korona. Táv. 3200 méter. 1. Báró Baich P. *Finczos* (Baich). 2. Orgazda (Sibrik). 3. Fuss. Futott még: Eszemadta (Neimans). Igen könnyen tizenöt hosszal nyerve, tíz hosszal harmadik. Tot.: 10:22, 20:26, 32. Könyvfogadások: 1½ Finczos, 2 Eszemadta, 2½ Orgazda, 4 Fuss.

IV. *Hadseregi akadályverseny.* Tiszteletdíj és 1800 korona. Táv. 4300 méter. 1. Báró Schwaben-Durneiss hdn. *Goldonkel* (Folis). 2. Alighanem (Keresztes). 3. Nevermore (Zsivanovics). Futott még: Kis Márton (Stiaszny). Könnyen egy és félhosszal nyerve, öt hosszal harmadik. Tot.: 10:17, 20:22, 23. Könyvfogadások: 1¼ reá Goldonkel, 1½ Alighanem, 2½ Nevermore, 25 Kis Márton.

V. *Palóczkirály-gátverseny.* Díj 1600 korona. Táv. 2800 méter. 1. Bartos E. *Tiny Tim* (Krause). 2. Rata (Harrison). 3. Raseur (Issekutz). Futottak még: Isis (Keresztes), Edison (Folis), Margit (Gencsy). Könnyen hat hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:30, 20:42, 63. Könyvfogadások: 2 Tiny Tim, Raseur, 2½ Margit, 8 a többi.

VI. *Katonatisztai sikverseny-handicap.* Díj 1200 korona. Táv. 1600 méter. 1. Issekutz Gy. hdn. *Vladimir* (Tul). 2. Fingerhut (Baich). 3. Páfrány (Sibrik). Futottak még: Suffragette II. (Vidale), Sylva (Zsivanovics), Caprice (Keresztes), Suhogó (Krieger), Salami (Szakonyi), Coquette (Folis). Biztosan egy hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:40, 20:29, 26, 49. Könyvfogadások: 2 Fingerhut, 3 Caprice, Vladimir, 12 a többi.

Budapesti ügetőversenyek.

— Külön nap. —

Nem remélt siker koronázta az agilis vezetőség vállalkozását, hogy húsvét vasárnapjára versenyeket irt ki. A nézőtér annyira megtelt, hogy alig lehetett mozogni s szinte lázas kíváncsiság előzte meg a nap főszámának: a *Nagy nemzetközi díj*-nak közelodtét. Öt elsőrangú ügető pályázott a 8000 koronás díjért s közülök *The Plunger* lett a favorit, mellette pedig *Sir Todd*-ot pártolták leginkább. Hamarosan sikerült a start, melynél hajszálmér pontossággal együtt indult a mezőny, de egy pár méter után *The Plunger* felvágott s így minden chanceát aláasta. Ugyanez a sors érte csakhamar *Dulce Jay*-t és *Concurrent*-et is s így csak *Vito* és *Sir Todd* küzdöttek az első helyért, együtt haladva az egyenes elejéig, ahol *Vito*-t kieresztette hajtója s a remek telivér innen fogva egész elvesztette maga mellett *Sir Todd*-ot. Harmadik *Concurrent* lett, de folytonosan felvágott s ezért diszkvalifikálták. Elütötték még a második pénztől *Halka*-t az első futamban, míg a bérkocsisversenyt nagy térelőnyvel nyerő *Vendég-Perrier*-fogatot szintén ez a sors érte, mert *Perrier* két kört végiggaloppozott, aminek a gyámoltalan hajtó volt az oka.

Részletes eredmény a következő:

I. *Háromévesek versenye.* Díj 2000 korona. 1. Sharovai ménés *King Wilburn* (Ryerson). 2. Kohner Willy Az Est (Schwitzer). 3. Vencsellői ménés Neni (Brown). Nem helyezve: Express (Armstrong), Hallunke (Tappan), Halka (Ederer). Tot.: 10:18, 20:24, 36. Könyvfogadások: 1¼ reá King Wilburn, 2 Halka, 4 Az Est, 5 a többi. Idő: 1:30.3.

II. *Füldök díja.* Díj 3000 korona. 1. Winaus W. *Hugo* (Armstrong). 2. Protti Giuseppe Fonyód (Cassolini). 3. Hauser Lipót (Elyria) (Tappan). Nem helyezve: Erna (Rose), Aufwieglerin (Miller). Tot.: 10:45, 20:38, 719. Könyvfogadások: 2 reá Aufwieglerin, 2 Hugó, 3 Elyria, 5 a többi. Idő: 1:29.5.

III. *Buha-verseny.* Díj 2200 korona. 1. Wierwaldi ménés *Czinczár* (Ryerson). 2. Kohner Willy Kirkwood III. (Schwitzer). 3. Marschall József Hilda (Feiser). Nem helyezve: Lásuk (Armstrong), Geeretta (Trappan), Grom (Ederer), Lebemann (Rauch). Tot.: 10:19, 20:27, 31, 43. Könyvfogadások: 1¼ reá Czinczár, 2 Kirkwood III., 3 Grom, 4 a többi. Idő 1:31.8.

IV. *Nagy nemzetközi díj.* Díj 8000 korona. 1. Schlesinger V. és Társa *Vito* (Brown). 2. Kohner W. és Pusztaberényi ménés *Sir Todd* (Schwitzer). 3. Sharovai ménés. *The Plunger* (Reversion). Nem helyezve: *Dulce Jay* (Moser), *Concurrent*

(Brunati). Tot.: 10:108, 20:52, 36. Könyvfogadások: 1½ Sir Todd, *The Plunger*, 3 a többi. Idő: 1:25.

V. *Lola-verseny.* Díj 2600 korona. 1. Wolai ménés *Gordon* (Ederer). 2. Hauser Lipót Geh schnell (Tappan). 3. Mr. Oscar Prokop (Ryerson). Nem helyezve: Fatma (Armstrong) Hedvig (Rose). Boy of Sheba (Wöss), Faust (Hartman), Plauderlieschen (Miller). Tot.: 10:57, 20:37, 35, 38. Könyvfogadások: 1½ Boy of Sheba, 2 Geh schnell, 6 Gordon, 8 a többi. Idő: 1:31.2.

VI. *Husvét díj.* Díj 5000 korona. 1. Pusztaberényi ménés *Szigetvár* (Capovilla). 2. Brunner J. és Társa Mina N. (Armstrong). 3. Sennye G. Láró Tedd meg (Brown). Nem helyezve: Heimweh (Tappan). Tot.: 10:40, 20:30, 37. Könyvfogadások: 1½ reá Mina N. 2 Szigetvár, 3 a többi. Idő: 1:30.2.

VII. *Kettesfogatu urkocsisverseny.* Díj 3000 korona. 1. Bernrieder-Brunner urak. *Vandar Duc* (Bernrieder). 2. Báró Seanyey István Kihirits—Diavolo (Tulajd.). 3. Novák F. Mr. Head Carolus S.—Colonel of Marine. (Bárá Sennye). Nem helyezve: Száresa P.—Buksi (Orosz). Kedvesem—Spulerin (Gross). Tot. Tot.: 10:45, 20:41, 56. Könyvfogadások: 2 rá Carolus S.—Colonel og M. 3½ Vanda—Duc. 4. Kedvesem—Spullerin, 5 a többi. Idő: 1:38.4.

VIII. *Kettesfogatu bérkocsisverseny.* Díj 600 korona. 1. Wertleimer Lipót *Riczoz-Jüngling*. 2. Tallmár A. Gerda—Minkusch. 3. Beer Antal Athlet—Babette. Indult összesen 6 fogat. Toa.: 20:37, 40. Idő: 1:58.5.

— Negyedik nap. —

Általosan díjazott versenyek lesznek kedden, azonban népes és jó anyagával egy nagy dotációjú versenyvel vetekedik az *Indiana-díj*. A tizenhárom kötelezett közül mi *Fantazia*-ra adjuk szavazatunkat *Lord G.* és *Aufwieglerin* előtt. A *Üsörgői-díj*-ban jobb háromévesek találkoznak s az adott viszonyok *Drégely*-nek látszanak kedvezni, de erős ellenfélnek ígérkezik *Hansi Niese* és *Lovag*.

Jelöltjeink:

- I. *Neni—Bolygó—Toncsi*
- II. *Gra—Kirkwood III.—Garibald*
- III. *Drégely—Hansi Niese—Lovag*
- IV. *Fantazia—Lord G.—Aufwieglerin*
- V. *Hans—Betyár—Grom*
- VI. *Geh schnell—Brácsos S.—Mágnás*
- VII. *Gurjad-Baba—Maba C.—Charivari*

() *Nagy ur*, ma délután résztvett a Magdeburgi nagy díjban, de a Bona Vista-mén a versenyben nem kapott helyet. A nagy díjat *Else II.* nyerte meg, a graditzi *Novelle* és *Bajazzo* ellen. A vert mezőnyben foglaltak helyet még: *Triumph Ass* és *Taftjov is*.

() *Husvét* football-mérkőzések. Vasárnap: *English Wanderers—MTK*, 4:2 (2:1). Körülbelül nyolcezer ember nézte végig az angolok második szereplését, amely az MTK. vereségével végződött. Az angolok egy új játékkal állottak ki és sokkal szebb formát mutattak a védelemben és a támadásban, mint szombatán a BAK. ellen. Az MTK. új csatársorral kísérletezett, amennyiben Szántó és Farkas helyett a két Weisz testvér FTC.-től szerepelt. Kertész II. balszélső volt, ahol alig tudott érvényesülni. A védelem elég kifogástalanul működött, de az angol csatárok ördöklő iramot diktáltak és a védelemben csak Biró és Révész tartották a tempót. Az első percekben kapja már az MTK. az első gólt egy gyönyörű fejes által, amely védhetetlen volt. Változatos játék után egy lerohanásból lőnek az angolok egy újabb gólt. Ezután Weisz Antal lerohan, a kapu előtt elgáncsolják, a tizenegyest Révész a hálóba juttatja. Félidő 2:1 az angolok javára.

A második félidőben az angolok fölényüket tovább megtartják s két gólt rúgnak az MTK. egy gólja ellen. (Az eredmény 4:2 volt az angolok javára.) Biró Fehéri.

Leipzigier Bewegungsspieler—MAC 3:0 (2:0). A két legjobb játékosával, Ugival és Hahnval megerősített németországi bajnokságot fölényes győzelmet aratott a MAC felett. A sárga-kék Bednárral és Sárközivel megerősített nemzetközi csapata gyenge, rendszertelen játékot produkált, amit a németek kihasználtak és fölényes játék után az első félidőben két és a második félidőben egy gólt rúgnak. Biró Sugár.

Hétfő. *FTC—English Wanderers* 3:0 (2:0).

Az üllői-uti pálya délután gyönyörű látvány volt. Közel 16 ezer ember foglalt helyet a két hatalmas tribünön és a lépcsős teraszon. Ember ember hátán tolongott, hogy végignézze a legjobb magyar csapat találkozását az angol válogatott amatőrökkel, amely a magyarok váratlan nagy győzelmével végződött. Az angolok vereségének beszámítható a kétnapos fásztó játék, amely semmit sem von le a zöld-fehérek értékes győzelméből. Az FTC. ma olyan játékokat produkált, amit még magyar csapatok eddig nem láttunk. Az öt csatár oly gyönyörűen játszott össze, hogy az angol védelem nem volt képes a támadásokat megzavarni és a fölény alatt az FTC. valóságosan bombázta a Proud által kitünően védett angol kaput. A három goal, amit kapott, egytől-egyig védhetetlen volt. Első sorban a Weisz—Korodi—Schlosser-triász kell kiemelniünk, akik önfeláldozó, goalképes formát mutattak, Schlossernek kitünő napja volt, bár ketten állandóan lefogták. Szeitler a jobbszélen két fényes goalt rúgott. A védelemben Bródi, Rumbold és Fritz remekelt. Az angoloknál Bell hátvéd, Chapman centercsatár játéka és a kapus vált ki a csapatból.

FTC kezd, a támadást azonban az angolok vezetik percekben, majd Schlosser lövését a kapus védi. Ezután FTC fölénybe kerekedik és egy szinte védhetetlennek látszó Schlosser lövést a kapus kornerre ment. Változatos játék után Szeitler tiszta goalt hibáz. A 20-ik perczben sikerül neki és goalt rúg. Az angolok szabadrugás utján jönnek frontba, de a lövésük a kapu mellé jut. FTC támad s a 34-ik perczben Borbás beadásából Schlosser a jobb sarokba védhetetlen goalt plaszíroz.

Ezután továbbra is bombázza FTC az angolok kapuját, de Weisz lövései mindig célt tévesztenek. A félidő középjátékkal ér véget. Kornerarány 3:0 az FTC javára.

Half-time után az angolok a baloldal utján támadnak, de a lövést Fritz védi. Szeitler lerohan, beadását Weisz hibázza el. Frontba jönnek az angolok; de a védelem résen állt Rumbold és Fritz élén. Weisz—Korodi—Schlosser mesés támadást vezetnek. Korodi lövését a kapus kornerre menti (13 p.). Korodi Weisz próbálkoznak a golrugással, de egyiknek sem sikerül. Az angolok támadnak és kornerre ment Manglits a 14-ik perczben. Ezután Borbás lerohan, Schlossernek passzolja, aki Szeitlernek adja át a labdát, akinek lövése a hálóba akad meg. Változatos játék; de FTC a fölényét megtartja. Több gólt azonban nem érnek el. Biró Herczog.

BTC—Leipzigier Bewegungsspieler 2:1 (1:1). Millenáris pálya.

A BTC az Ugival megerősített csapattal szemben értékes győzelmet aratott. Bár az első félidőben egyenrangú ellenfélnek mutatkozott a németországi bajnokságot, s a félidő 1:1 arányban eldöntetlenül végződött, de half-time után a BTC tüzes támadásba kezd, melynek eredménye a Dobó által lőtt goal lett. A németek erősen küzdenek a kiengyelítésért, de eredménytelenül. Biró Sugár.

() *A BAK veresége* Bécsben. Bécsben ma, húsvét hétfőn a Budapesti Athletikai Club mérkőzött Bécs legjobb csapatával, a Wiener Association Football Clubbal, akitől 5:1 arányban vereséget szenvedett. A félidő 3:0. Biró Meisl volt.

Felolós szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

TELKEK

120 parcella 300 □-es a villamos közepében, □-enként 4 koronától 6 koronáig 5 évi részletfizetésre eladó. Ezen helyen már 3000 telek adatott el és az építkezés nagyban folyik. Bővebbet:

Várady, Alsó-erdősor 12. szám.
Telefon 105-33. Telefon 105-33.

Reggelizés előtt fál pohár
SCHMIDHAUER-féle

Használatra valódi áldás gyomorhajosok-
nak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendezbe hozza.

Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

A Phöbus tőkeemelése. Már megirtuk, hogy a Phöbus villamos vállalatok részvénytársasága fel-emeli alaptőkéjét. A tőkeemelést az április 27-én tartandó rendes közgyűlésen határozzák el. Az alaptőkét két millió koronáról öt millió koronára emelik fel. A tőkeemelést a társaság nagyszabású terjeszkedésével van összefüggésben.

Tőzsde. Ugy az értéktőzsde, mint a gabona-tőzsde zárva volt, magánforgalom sem fejlődött ki.

Változás egy biztosítótársaság vezetésében. Leg-utóbb megirtuk, hogy a Friedrich Wilhelm porosz élet- és kezességi biztosító r.-t. budapesti vezetésében változások lesznek, amennyiben Antal János és Dárdai Ede igazgatók kilépnek a társaság kö-telékéből. Erre nézve felkértek bennünket annak konstataálására, hogy hírünk annyiban módosul, amennyiben az intézetből csak Antal János válik ki, míg Dárdai Ede megmarad továbbra is az in-tézet élén.

A kereskedelemügyi miniszter segélye. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter 80.000 korona államsegélyt engedélyezett Bihar vármegyé-nek a közúti alaplál felmerült hiány fedezésére. A segély engedélyezéséről a miniszter már értesítette a törvényhatóságot.

Bankpalota Miskolcra. A város legforgal-masabb utcája mentén épült Miskolc első háromemeletes épülete, a Borsodmegyei Takarékpénztár R.-T. új bankpalotája. A takarékpénztár két évvel ezelőtt pályázatot hirdetett a létesítendő bankpalotára, melynek első díjat nyert pályamű szerzőit, Hajós és Villányi budapesti műépítész-eket megbízta az építkezés végrehajtásával. A pa-lota elkészült s a napokban adták át rendeltetésé-nek. Praktikus beosztás, jó világítás, elegáns, mo-dern berendezés jellemzi az új bankhelyiségeket. Maga a palota monumentális arányaival, izléses homlokzati kiképzésével fogva Miskolc város lát-ványosságaihoz tartozik s azon körülménnyel fogva nevezetessége a városnak, hogy ez az első három-meletes palota Miskolcra.

Nyilatkozat. „Pénzvilág“ című kétheten-ként megjelenő lap legutóbbi számában tenden-ciózus rosszhiszemiséggel foglalkozik az „Egyetértés“ közgazdasági rovatával. Főlölege-snek tartom, hogy a lap koholt idézeteit, ame-lyekkel az „Egyetértés“ jólétszolgálatát akarja ferde világításba helyezni, czáfolytam. De szüksé-gesen vélem, hogy azoknak, akiknek netalán véletlenségből kezükbe jut Fodor Oszkár cme nyomdatérmeke, tudomására hozzam, hogy ez a Fodor Oszkár, a Pénzvilág „szerkesztője“ olyan egyén, aki ellen már előzőleg rágalmozási pert indítottam, s aki egy lovagias ügyben gyáván és hazugul bujt ki az elégtételadás alól. Egy ilyen „ur“, aki hazugságaiért helyt állni nem mer s férfiatlanul megfutamodik, az jobban tenné, ha a maga ajtaja előtt seperne. Van ott szemét elég. Kármán Aladár, az „Egyetértés“ közgazdasági rova-tának vezetője.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 18. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi mi-niszter Jazbika József kir. közalapítványi érdemestert erdőtanácsossá, Tirts Rezső kir. közalapítványi főer-dész főerdőmérnöké és Kubicza Istvánt kir. közalapít-ványi erdész erdőmérnöké, dr. Fény György főgimná-ziumi tanárt a műemlékek országos bizottságának tag-jává öt év tartamára;

a földmívelésügyi miniszter az 1900. évi XVII. t.-cz. 28. szakaszával szervezett „Országos Allategész-ségügyi Tanács“ rendes tagjává Pirkner János nyug. miniszteri tanácsos, orsz. képviselőt 6 év tartamára, Kluge Ferenc gazdasági felügyelőt a VII-ik fizetési osztályba, dr. Leidenfrost Aurél gazdasági felügyelőt a VIII-ik fizetési osztályba, Serbán Viktor gazdasági segédfelügyelőt a IX-ik fizetési osztályba gazdasági felügyelőkké és Lendvay Béla gazdasági ellenőrt a X-ik fizetési osztályba gazdasági segédfelügyelővé, dr. Sző-gyén István, dr. Röck Béla és dr. Hoor Egon budapesti lakosokat a vezetése alatt álló minisztériumhoz ideigle-nes minőségű díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakor-nokokká;

az igazságügyminiszter Lacz Kálmán kolozsvármo-

nostori róm. kath. kegyuri elemi iskolai kántorantitót a szamosújvári országos fegyvinézethez egyelőre ideigle-nes minőségben országos fegyintézeti tanítóvá;

a kereskedelemügyi miniszter Bolla Kálmán törvé-nyes igazolvánnyal ellátott gyógykovács, czimzetes ör-mestert ideiglenes minőségű állami utmesterré;

a debreczeni itélőtábla elnöke Zoltán Béla nyir-egyházi törvényszéki díjtalan joggyakornokot segély-dijas joggyakornokká;

a pozsonyi itélőtábla elnöke Braunsteiner Gyula pozsonyi lakos ügyvédjelöltet a pozsonyi itélőtábla te-rületére díjtalan joggyakornokká;

a kinostási joggyi igazgató Tury György jogszi-gorló, budapesti lakost a kinostási joggyi igazgatóság-hoz díjtalan fogalmazó-gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Fiola Péter nagyatyádi járásbírói irnokot a pécsi itélő-táblához;

az erzsébetvárosi törvényszék elnöke Bardi József bozovicsi járásbírói irnokot saját kérelmére és költségen az erzsébetvárosi törvényszékhez helyezte át.

Véglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi mi-niszter Nierth Dániel egyetemi nyomdai ideiglenes mi-nőségű ellenőrt, Schopp János egyetemi nyomdai ideig-lenes minőségű segédművezetőt és Bauer Gyula egye-temi nyomdai ideiglenes minőségű könyvnyomtatási III-ik segédet ezen állásukban véglegesítette.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Hillin-ger József Dávid nagyváradi lakos Ilyésre, Gerspán Lajos kezei lakos Gönczölre, Kiskoru Dreschler Alfréd budapesti lakos Dérre, Kaufmann Gyula budapesti la-kos Kállaira, Kiskoru Gemeiner Bernát lomniczei lakos Gerőre, Blum Jakab prónayfalvi lakos Virágra, Grosfeld Dávid nagyváradi lakos saját, valamint István nevű kiskoru gyermeke Gáspárra, Kiskoru Breyer György budapesti lakos Bársonyra, Kohn Samu puchói lakos Kelenre, Kacz József nagyszalontai lakos Kardosra, Kiskoru Kohn István, László és Géza gyulai lakosok Kelemenre, Kiskoru Kramolitsch József budapesti lakos Korányira, Judák Károly kiskörösi lakos saját, vala-mint Károly, Erzsébet és János nevű kiskoru gyerme-kei Jávorra, Kohn Regina, valamint Kiskoru Kohn Olga gyulai lakosok Dénesre, Poljevka Jakab udvari lakos Pálfi, Kiskoru Gaspárecz Mária, Ilona és János budapesti lakosok Gáspára, Nenocsó István pelsőzi lakos Nyitraira, Kiskoru Haas Tivadar budapesti lakos Hajósra, Kiskoru Schmal Gusztáv győrfalvi lakos Szi-lágyira, Kiskoru Maskulik Béla szatmárnémeti lakos Sugárra, Kiskoru Miliesovszky Pál budapesti lakos Bar-tára, Kiskoru Blau Miklós és Zoltán budapesti lakosok Ballára, Ek. Fischl Andor bpesti lakos Faragóra, Reiner Armin budapesti lakos Tarjánra, Viharina Teréz egri lakos Tarkányira, Kiskoru Marha Bálint szamosújvári lakos Molnárra, Kiskoru Koch Lőrincz aradi lakos Al-másira, Frankhauser Sebestyén budapesti lakos Tar-naira, Kiskoru Valások Iván és Péter Pál budapesti la-kosok Vadasra, Klein József budapesti lakos Szerémire, Jung Lajos budapesti lakos saját, valamint Géza és Magdolna Kiskoru gyermekei Jósásra, Löwy Izák bu-dapesti lakos Lukácsra, Klein József budapesti lakos saját, valamint Gedeon Pál Kiskoru gyermeke Kutira, Kiskoru Wiesel Ernő bajai lakos családi nevének Ba-jaira kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A pozsonyi posta- és táviradigaz-gatóságához a Zay-Ugréczon (Trenčín vm.) betöltendő postamesteri állásra április hó 28-áig; a beregszászi pénzügyigazgatóságához járási számvevői állásra két hét alatt; a satoraljai helyi törvényszék elnökéhez irnoki állásra két hét alatt; Torontál vármegye aispánjához (Nagybecskerek) utmesterei állásra május hó 20-áig nyújthatók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

„EGYETERTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Gyomorfájdalmakat enyhít!

Rögtöni hatás mutatkozik gyomorgörcs, gyomorhurut kólika, csömör, étvágytalanság, bőfűgés, felfűvő-dás, rosszullét, kimerült-ség, hányinger, kellemet-len szájíz, oldalszurás, láz és migrén stb. hasonló bajnál, ha

„Novicum“ székelyhavasi gyomorke-serű honiszeret használja. Kapható a készítőnél:

KÁRPÁTI JÓZSEF
Árkos-Sepsiszentgyörgy 5. szám.

Egy nagy üveg ára 2 kor. Egy közép üveg 1 kor. 20 fill. és egy kis üveg 60 fill. Postán legkevesebbet küld 3 nagy, 5 közép vagy 10 kis üveget 6 kor. utánvét mellett a készítő vagy a Magyarországi főraktár: Balla Sándor „Hunnia“ gyógyszerháza Budapest, VII. /11, Erzsébet-körút 56. szám.

IDŐJÁRÁS.

„Az elmúlt nap időjárásának áttekintése“

Hazánkban az idő tulnyomóan derült és or-szágszerte száraz volt. A hőmérséklet tovább emelkedett, meghaladva néhány fokkal normális értéket is; a maximum Herényben 25 C° s a minimum Botfalun 1 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Tulnyomóan száraz idő várható lényegtelen hőváltozással.

(Sürgöny-prog.: Változás nem várható.)

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmér-éklet	
					max.	min.	max.	min.
A.-Szlátina	64.8	1.0	N	2	2	—	8	2
Ungvár	63.9	0.4	NE	1	1	—	6	0
Kásmárk	—	—	—	—	—	—	—	—
Losoncz	64.7	1.0	NE	1	1	—	10	8
Gyalla	65.5	0.0	NN	3	3	—	8	3
Budapest	65.2	1.8	W	1	1	—	10	1
Hérsény	66.8	1.1	W	1	1	—	8	3
Keszthely	66.5	0.6	NW	1	1	—	8	3
Pécs	67.0	0.8	NE	1	1	—	8	4
Zágráb	67.4	4.6	SV	1	1	—	12	1
Fiume	66.5	6.9	NE	1	1	—	12	1
Szeged	65.3	3.2	E	1	1	—	12	1
Temesvár	63.9	0.6	N	3	3	—	10	1
Nagyvárad	63.2	1.1	N	1	1	—	8	6
Kolozsvár	63.8	0.4	N	3	3	—	10	1
Nagyszombat	62.8	0.4	NW	1	1	—	6	6
Szatmár	—	5.3	NE	1	1	—	10	1
Eger	—	0.6	N	1	1	—	7	3
Arvabarajna	—	2.4	E	3	3	—	11	4
Selmeczbánya	—	0.3	N	2	2	—	6	6
Komárom	—	0.2	NW	2	2	—	8	3
Magyar-Óvár	—	0.8	NW	1	1	—	3	1
Sopron	—	—	—	—	—	—	—	—
Eszék	—	1.2	N	1	2	—	7	1
Cirkvenjca	—	7.3	—	—	—	—	—	—
Debreczen	—	1.1	NE	2	4	—	8	8
Keoskémét	—	0.8	NW	1	2	—	8	1
Orosháza	—	2.2	N	2	4	—	8	8
Arad	—	0.1	N	3	1	—	8	8
Zsombolya	—	0.5	N	3	1	—	8	8
Versecz	—	0.8	NW	1	1	—	8	8
Orsova	—	4.7	N	3	0	—	12	1

ÖNMAGÁNAK

ellensége, ha üzleti költségeit csökkenteni nem

igyekszik.

Kérjen mintákat sokszorosító viaszpapiros és festék

dobozáruinkból Roneo vagy bármely más rendszerű sokszorosító gép számára.

Araink és minőségeink minden versenyen felül állnak.

ZILAHÍ és SZABÓ írógép és írodaberen-dázési szaküzlete

Budapest, VI. kerület, Mozsár-utca 9. szám.

Réztisztító pasztánk felülmúlhatatlan! Sokszorosító- és írógépszalag-fes-tékes kezeket pillanat alatt tisztít.

Telefon 139-90.

Telefon 139-90.

KÜLÖNFÉLÉK.

Levél.

Sok minden szürke ködbe vész
De egy örökre szent marad:
Amit Te adtál rég Szívem:
Az a pár édes pillanat,
Az a pár édes pillanat!

Sok minden szürke ködbe vész;
Lelkünk is tompa, szürke lesz. . . .
Sok piros élet megfakul,
Sok vágy, remény, könny ködbe vész!

Sok minden szürke ködbe vész,
De egy örökre szent marad
Amit Te adtál rég Szívem:
Az a pár édes pillanat;
Azt forrón, fájón őrizem,
Szent, tiszta könnyeken viszem:
Mig bus, nagy éjem rám szakad. . . .
Mig bus, nagy éjem rám szakad!

Zivuska Andor.

(Japán legnagyobb kincse.) A híres pszichológus Fugosai tokiói egyetemi tanár szerint Kumamutóban él Japán legnagyobb kincse: a 25 éves Kisu Misuno. Ennek sőgora sokat foglalkozott hipnotikus kísérletekkel és Kisu Misuno egy napon arra kérte, hogy hipnotizálja őt. Akkor javában folyt az orosz-japán háború és Kisu Misuno a hipnotikus álom révén szeretne volna megtudni, hogy mi történt Kumamutó hadosztályával, amelynek sorsáról semmi hír nem érkezett. Álmában azután azt beszélte, hogy az a hajó, amelyen a hadosztály volt, nagy vihar miatt kénytelen Nagasakiba visszatérni; a katonáknak azonban semmi baja. Ez később teljesen igaznak bizonyult. Ekkor meghatározott lélegzéseket szügeráltak rá és Kisu képes volt két percen keresztül elfojtani a lélegzését és e két perc alatt először hosszú férgeket látott, amelyek egy fa gyökerei között mozogtak a földben. Egyszer tengerbe ejtette Kisu a gyűrűjét és minden keresés hasztalan volt utána. Viszszatartotta egy percre a lélegzését és Kisu látta gyűrűjét a tenger fenekén egy nagy kő alatt.

Utasításai szerint csakugyan megtalálták a gyűrűt. Különös képességét ekkor használták, hogy mutassa meg a betegségeknek az emberi testben lévő helyét. Pontosan leírta a szervezetben lévő kelések és daganatok helyét, sőt ezeknek a színváltozását is. Szeptemberben tizenkét egyetemi tanár vizsgálta meg és ezek semmi rendellenességet sem tapasztaltak Kisu Misunén. Senki nem kételkedik most már Kisu Misunében, mert egyeznégvenkét kérdésre pontos feleletet adott.

(A halak hallása.) Kreidl és Korner kísérleteik alapján tagadják, hogy a halak hallanak. Ezzel szemben Zenneck, aki elektromos csengőt süllyesztett a víz alá, az ellenkezőt állítja. Ha a csengő megszólalt, a közelében tartózkodó halak elmenekültek. Bezold azt állítja, hogy a csengő hangját a vízbemerült észlelő még ötven méternyire is jól hallja, míg a halak legföljebb nyolc méter távolságig vették észre. Bernoulli saját kísérletei alapján egyetért Bezolddal. A Zenneck által megfigyelt reakciókat érintési ingereknek tartja, mely a csengőokozta mechanikai víz hullámoktól származik. Bernoulli szintén elektromos csengőt használt, de különösen ügyelt arra, hogy az szilárdan álljon. Azonkívül nem is aquariumban kísérletezett, hanem folyóban és halastóban. Kísérleti állatai pisztráng és angolna voltak. Kísérletei arra az eredményre juttatták, hogy a halak nem hallanak, noha sippal is kísérletezett. Kreidl úgy találta, hogy az aranyhalak, melyekkel kísérletezett, erős tapsolásra és pisztolylövésre reagálnak. Bernoulli ezt is mechanikai rázkódással magyarázza. Ezekután kimondhatjuk, hogy a halak, ismeretünk mai állása szerint, nem hallanak.

(Az elmebajosok füle.) A fülkagyló, mint ezt a mindennapi tapasztalat mutatja, az egyes emberekben igen különböző alakú és tapasztalásból tudjuk azt is, hogy a fülkagyló rendellenességei összefüggésben vannak az illető egyének szellemi képességeivel. Igy különösen a születésüknél fogva gyöngelméjük fülkagylója többnyire igen feltűnő alakú. Két francia fiziológus, a két Mac-Auliffe testvér, külön tanulmány tárgyává tette a gyöngelméjük fülkagylóját és tanulmányukat most bejelentették a francia tudományos akadémiának. Egy e nemben igen gyakran megfigyelt jelenség az, hogy a gyöngelméjük jobb és bal fülkagylója nem egyenlő nagy, hanem az összes esetek 44 százalékánál a jobb fülkagyló hosszabb, mint a bal. Száz gyöngelméjük katonáknak esetében, akiket az említett tudósok szintén bevontak vizsgálataik körébe, negyvenkettőnél a bal fülkagyló volt hosszabb, ennek a körülménynek azonban a tudósok

nem tulajdonítanak nagy fontosságot. Igen fontos jelenség továbbá az is, hogy a fülkagylók mindkét nembeli gyöngelméjüknek igen sokszor feltűnően nagy méretűek. A jobb fülkagyló átlagos hossza 63 milliméter. Normális embereknek a fülkagyló száz közül csak 23 esetben hosszabb ennél, 100 elmebajos vagy gyöngelméjük közül pedig átlag harmincznyolcra van ennél hosszabb fülkagylója. A nők fülkagylója kisebb, mint a férfiaké és átlagos hossza 56 milliméterre tohető. A normális nők között 43 százalékuknak van ennél hosszabb füle, a gyöngelméjük és elmebajos nők közül pedig 66 százalékuknak.

(A durangói vashegy.) Jóllehet, már háromszázötven esztendeje, hogy a spanyolok Mexikóban felfedezték a durangói vashegyet, ennek a hatalmas, nagykiterjedésű ércztelepnek intenzívebb bányászata csak most indul meg a mexikói ipar fejlődése révén, ami tömördek vasat és aczelt emészt fel. Nyolcz kilométernyire délnek a jelenleg 40 ezer lakost számláló várostól, egy magas fensikből, a mely kétezer méternyire fekszik a tenger színe fölött, emelkedik ki a 200 méter magas Cerro de Mercado. Hossza körülbelül két és fél kilométer, a szélessége pedig 6—700 méter s ez a rettenetes nagy tömb nem áll másból, mint csupa mágnesvasközből, amely 60—68 százalék tiszta vasat tartalmaz. A talaj színe fölött emelkedő vasérc mennyiségét egy milliárd tonnára becsülték a szakértők, de ezzel még nem merül ki a gazdag vasércztelep, mert a mély furások révén, amelyeket a legutóbbi években eszközöltek, megállapították, hogy a föld alatt még nagyobb mennyiségű vasérc rejlik. Minthogy a durangói ércnek az összetétele azonos az 1751-ben Magyarországon észlelt nagy meteorhullásból származó meteoritek anyagával, általánosságban az a tudósok véleménye, hogy a durangói vashegy sem más, mint a történelem előtti időkből való óriás meteor, amely évek közben mélyen a föld alluviumába furódott és évek során át fedőanyagok burkolták be. Eddig ennek a hatalmas vasércztelepnek, amely előreláthatatlan időig képes lesz a világ vassükségletét fedezni termelésével, intenzívebb művelése és bányászata azért ütközött nehézségekbe, mert a felállítandó hámorok részére nem tudtak kellően olcsó tüzelőanyagot előteremteni. E célra ugyanis csak koks és faszén a legjobb. Most közvetlen összeköttetést akarnak létesíteni Mexikó várossal és új vasutvonalat szándékoznak kiépíteni a Csendes Óceán partjához és akkor segítve lesz ezen a nehézségen is, úgy, hogy a mexikói vas hamarosan el fog terjedni a világpiacra.

FÉRJ és FELESEG

REGÉNY.

Írta: J. LIES.

26

Végre a lépcsőfeljárathoz értek. Itt már Hermann sokkal figyelmesebb lett. Alaposan átkutatott minden zugot, sőt nem egyszer lehajolva figyelte meg a padlózatot.

— Látod, itt dulakodás nyomai látszanak. — szólott barátjához, ki apatikusan minden figyelem nélkül követte lépteit.

— Ugyan! — riadt fel Jörksen. — No lám, én ezt észre sem vettem eddig.

— Nem tesz semmit, — csak igazolja, hogy a szobalány igazat mondott, mikor ezt a helyet jelölte meg a dulakodás színhelyét. No látod, így mindjárt tisztában vagyunk. Ezek nem menekülhettek másképen, mint itt ezen az ajtón keresztül. De akkor okvetlenül nyomokat kell találnunk az ablakpárkányon vagy a falakon, mert lehetetlen, hogy egy alélt testet csak úgy könnyedén eltávolíthattak volna.

Hermann ezen rövid magyarázata után, mindketten beléptek a folyosó jobb oldalán nyíló konyhaajtón s aztán nekikezdték az ablakok megvizsgálásához. Négy ablak volt összesen. Kettő kelet felé nyílt a szomszédos kertre, kettő pedig az udvarra.

— Az udvarra nyílókat fölösleges megnéznünk, — figyelmeztette Hermann barátját. — Nem tartom valószínűnek, hogy arra menekültek volna, mert hisz akkor mehettek volna a rendes uton is. Hanem ez a kettő itt az épület sarkán, ez gyanús. Látod, ide a fák árnyékot vetnek, a kerítés le volt gázolva, tehát itt feltétlenül nagyobb biztonságban érezhették magukat, mint amott.

Miközben ezeket mondotta, kezeivel egyre idegesen babrál az ablakpárkányon s inkább úgy tűnt fel, mintha nem is barátjának, hanem saját magának beszélne.

— Hopp, megvan, — kiáltott fel egyszerre, mikor az ablakpárkányon lévő sérüléseket észrevette. — Látod, itt már hagyta nyomot maguk után. Csak figyelj meg jól. Kétségtelen, hogy ezen az ablakon keresztül menekültek, sőt azt is merném mondani, hogy terhük igen súlyos lehetett. Látod ezt itt. — szólott barátjához. — Nagyon erősen bele kellett kapaszkodni itt valakinek a párkányba, mert látod, lerántotta magával az egész falat. No, de kerüljünk csak ki az udvarra, ott minden bizonynyal még többet is fogunk látni.

Ezzel mindketten kimentek s kívülről vizsgálták a falat, ott aztán találtak még néhány karczolatot, s ennyivel megelégedve ismét kocsiba ültek, s kibajattak arra a helyre, hol az erdőszél halva találtak. Jörksen közben elmondotta, hogy milyen körülmények közt találták meg az elhunytat s ismételtlen annak a gyanujának adott kifejezést, hogy a két bűnügy valószínűleg szoros összefüggésben van egymással.

— Itt nincs sok keresnivalónk, — szólott Hermann barátjához, — de azért mégis célszerűnek tartom körülnézni.

Mindketten hozzáláttak s alaposan átvizsgálták az egész környéket, persze semmi olyant nem találtak, ami gyanut kelthetett volna.

— Nem baj, — vigasztalta Hermann csüggedő barátját, — erre el voltam készülve már akkor is, mikor sürrönyödet megkaptam. A jegyzőkönyvet személyesen vetted fel? — kérdezte hirtelen Jörksenhez fordulva.

— Igen, én vettem fel, — felelte Jörksen, — de miért kérdeztél ezt?

— Azért, mert ez minden bizonynyal nagyon fontos. Ha te magad mondd el, hogy milyen állapotban találtad, akkor nincs okom gyanakodásra. Ez pedig minden bizonynyal nagyon fontos, annál is inkább, mert ha annak is utána kellene néznünk, hogy vajon igazat mondott-e a tanu, vagy nem, akkor sohasem tudnánk befejezni a vizsgálatot.

Jörksen sehogyan sem tudott kedvre derülni. Talán az álmatlan éjszaka tette, vagy az izgatottság, mely napok óta igénybe vette egész idegzetét. Nem szólt egy szót sem s annyira fáradtnak látszott, hogy Hermann nem egyszer megkérdezte, hogy nem esik-e terhére a munka. Jörksen ilyenkor erélyesen tiltakozott s fokozott buzgósággal igyekezett Hermann segítségére lenni. Végre elérkeztek ahoz a helyhez, ahol megtalálták a legutolsó bűnjelet a vállkendőt. Persze, ott sem találtak semmi különösöt. Az eső azóta már régen elmosta a nyomokat a szél talán régen elsöpörte mindazt, ami nyomra vezethetett volna. Hermann mind ennek daczára itt tovább időzött, mint az előbbi helyeken. Óvatosan nagy figyelemmel járta végig a terep minden oldalát, sőt nem restelt bemenni az erdő sűrűjébe sem. Egyszerre megállott egy fatörzs mellett s figyelmesen kezdte vizsgálni.

— No, mi az? — kérdezte Jörksen kedvetlenül.

— Különös, — mondotta Hermann. — Itt kocsival járkálnak? Ezen a keskeny ösvényen? Látod, itt a tengely le is horzsolta ezt a fatörzst.

Jörksent nem érdekelte a dolog, de azért felvilágosította barátját, hogy errefelé bizony nem igen járhatnak kocsin, mert az erdőben már jó rég ideje nem vágnak s a hely jóformán teljesen elhagyott.

— Már pedig itt kocsin járt, — mondotta Hermann nyugodtan. — Nincsenek felétek fatolvajok?

— Nekem bizony három év óta semmi bajom sem volt velük. Ami pedig azt illeti, hogy erre kocsin járt volna, azt szinte lehetetlennek tartom. Mi az ördögnek hajlana valaki errefelé, mikor jó száz lépésnyire távol van az országút vezet keresztül az erdőn.

— Nos, akkor annál fontosabb megtudnunk, hogy ki járhatott erre. Valószínűleg odáig ismét találunk hasonló nyomokat.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Kedd, 1911. április 18-án.

NEMZETI SZINHÁZ

Monna Vanna

Dráma 3 felv. Irta: Maurice Maeterlinck Ford.: Abrányi Emil.

Személyek:

Guido Colonna Mihály
Marco Gál
Monna Vanna Márkus
Prinzivalle Beren
Borso Sugár a. n.
Torello Mesáros
Trivulzio Iván
Vedio Horváth

Kezdeté 7 1/2 órákor.

KIRÁLY SZINHÁZ

Luxemburg grófia.

Operett 3 felvonásban. Irta: Lehár Ferenc.

Személyek:

Luxemburg grófia Fedák S.
Bazil hercegné Rátkai
Stuza grófné Erdősi B.
Brissard Armand Kúty E.
Vermont Juliette Várady I.
Dider Angéla Kormos I.
Nemeskoff Szegej Sáfány
Pavlovics Pável Tóth
Falezin Krassnay
Managere Bácsy
Haczeró Szári R.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Lohengrin.

Regényes dalmű 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta: Wagner. Fordította: Richárd. Fordították: Böhm G. és Ormay F.

Személyek:

Lohengrin Anthes
Elza Földes A.
Ortrud Haselböck
Tertramund Mihályi
A király Ny. t.

Kezdeté 7 órákor.

Fővárosi Városligeti Színház

A szoknyanadrág.

Enekes bohózat 4 felvonásban. Magyar szöveg a kalmazta: Föld Mátyas.

Személyek:

Szoknyanadrág-szűz Hidy I.
Fogas Károlf Kótyk
Fogas Luiza Hudacsok N.
Rátóti Pópi Földes
Lenzin Péter Tócs
Beckálla Veszprémié
Vezsin Taszilo Szalay
Vimmerli Manó Kellér
Bimmerliné Lányi E.
Bumerli Izidora Dellős
Záhony Leó Bihary
Nagy Sándor Fekete

Kezdeté 7 1/2 órákor.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma és mindennap a pompás áprilisi műsor.

Josef Josephi

mint vendég.

Roland. — Wynne Brothers. — Corwey — Howyns. — Dannhofers és a többi elsőrendű attrakció. Az előadás kezdete 8 órákor.

Jegyelővétel 10—11 és 3—6 óráig a nappali pénztárnál, elővételi díj nélkül.

TOST és MOLNÁR

kereskedelmi, díszítő- és tájtervező

BUDAPEST, VII. ISTVÁN-UT 50.

Eivallal ablak és erkélydíszítéseket, kertek, parkok tervezését, alakítását, fenntartását, alkalmi és állandó díszítéseket. Téli kertek berendezését, minden szakba vágó munkát. :: :: ::

Telefon: 88-75. Telefon: 88-75.
Külső telep: Gyarmat-utca 25.

TYURIN!!

használata után nincs többé baromfivész.

1 nap alatt megszűntet mindenféle vést.

Sok számos elismerő bizonyítja, orvosi bizonyítványok igazolják a szer kútinoságát, minden gazdaembernek szüksége van rá. Ahol ezen szert használják, ott baromfivész nincs s hosszú időre vézmentesíti a baromfiakat. **1 nap alatt megszűnteti a vést.** Minden üveghez külön használati utasítás. Egy litert tartalmazó üveg ára 4 korona. Megrendelhető a főraktárhozál.

Dr. ODOR BÉLA gyógyszerész: Nagyenyeden.

Sürgönyozim: ODOR NAGYENYED. — Naponta postaszétküldés. — Szabadalmazva és törvényileg védve.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.
(Főpostával szemben.)

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utca 18. szám. Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor. Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/2 9 órákor.

Szoknyanadrág a szerkesztőségben.

Bohóság, írta: Satyr.

Végre 11 órákor:

„Im Massenquartier“.

Bohózat 1 felvonásban. Irta: Hirschfeld Lajos. Jegyek elővételben a nappali pénztárnál d. e. 9—11 és d. u. 3—6-ig. — Kötői különlégességi tőzsdé, Audrássy-ut 29. és Sopronyi nagytőzsdében, Rákóczi-ut 1. szám. 12 óra után az I-ső emeleti Casino de Parisban a világ legelső ének- és táncszámok fellépte.

Legujabb női fehérnemű és ágynemű

modelljeink megérkeztek!

Kunz Áruház Budapest, V. ker., Deák Ferenc-utca 10. szám.

Előnyös részletfizetési feltételek

mellett helybeli hivatalnokok, kereskedők és iparosok minden áremelés nélkül bevásárlásaikat szőnyegekben, vászon- és fehérneműekben, kész férfi és női ruha szükségletekben legjobban eszközlik. **SZŐNYEGUDVAR. Budapest, VI., Király-utca 32. az udvarban. Alapítotott 1895-ben. Telefon 528.**

CIMBALMOT

10 koronás részletfizetésre
10 évi jótállás mellett
az általánosan elismert legszolidabb kiszolgálásáról híres

Reményi Mihály

— cég —
a magyar kir. zene-akadémia házi hangszerkészítője szállít.
Budapest, Király-utca 58. sz.
Árjegyzék és prospectus díjtalan.

CSODASZÉP

cipő különlegességek láthatók

MARSCHALL

női divat-czipésznél
Budapest, IV., Bécsi-utca 2. szám.
Fővárosi színházak szállítója. :: Árjegyzék ingyen.

WERTHEIMER-ORFEUM

VI., Szerecsen-utca 35. szám.
Igazgató: Wertheimer Lajos. Telefonszám: 4-49.

Két szenzációs darab!

Die Sedernacht.

Lebensbild von I. Latiner. Musik von Friesl.

Trom, Trom, Trom . . . bitás!

Bohózat egy felvonásban.

A szezon eseménye.

Tarl Wiener, a legkedveltebb bécsi komikus vendégfeltepte, saját nagyszerű műsorával. Meltzer Adolt, Littmann Pepl, Meltzer Anna, Alphonse Wallards, a csoda gyerekek és még sok új attrakció. Az emeleti téli kertben 10 szép nő fellépte. — Új slágerek számok. — Reggelig cigányzene. — Kezdeté este 8 órákor.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-28.

Kezdeté fél 9 órákor.

Ujdonság! 11 órákor! Ujdonság!

Lux a rendőrkutya.

Bohózat írták: Glinger és Taussig, ford. és átdolg. Steinhardt. 9 órákor!

Möriz bácsi szerelmes

Bohózat írták: Glinger és Taussig, ford. és átdolg. Steinhardt. Vasárnap, fél helyáralakkal délutáni előadás. Kezdeté fél 4 órákor. — 12 óra után a téli kertben cabarett és cigányzene.

Jegyek: d. e. 10—11 és d. n. 3—6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch Jakab-féle nagytőzsdében Andrássy-ut 19. és a Hungaria fürdőben.

BUTOR

közpénzért és részletre. Nem kell banknál törleszteni és semmiféle kamat nem számítatik. Háló, ebéd, őr- és szalonberendezések, óriási választék, egyszerű és modern kivitelben.

FUCHS BODOG butornagykereskedő

Budapest, VII., Erzsébet-körút 32. Árjegyzék ingyen.

Heti műsor:

Április hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Fővárosi Városligeti Színház	Uránia
19 Szerda	Májusi fagy	Tessza	A millió	Éljen a király	Czigányseroleom	Cornevillei harangok	Az orosz-japán háború
20 Csütörtök	Falu	Zsidónő	Utánam	Anatol	A Babuska	A szoknyanadrág	Nem adózunk
21 Péntek	2x2=5	Bajazzók Sylvia	Komödie der Irrungen Heirat wider Willen	Éljen a király	Czigányseroleom	A millió	Nem adózunk
22 Szombat	2x2=5	Bánk bán	Sumurun	Sárga lilium	Luxemburg grófia	A testőr	Az Országos Szín-művészeti Akadémia előadása.
23 Vasárnap	délután: Vizkereszt este: 2x2=5	Tessza	A minő Komödie der Irrungen Heirat wider Willen	A kis lord	János vitéz	Cornevillei harangok	A tanítónő

Dr. Kapitány Kálmán utikönyvei:

As esztrák császárság. 11 térképpel és 6 városi tervrajzzal. Kötve 6 K

Bécs. Bécs város tervrajzával 80 f.

Karlsbad. Három térképpel 80 f.

Merán és Arco. Két térképpel 80 f.

Kaphatók:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fia) r. t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

SZINHÁZAK.

Kedd, 1911. április 18-án.

WIGSZINHÁZ.

„Utánam . . .“
(Apras mo...)
Színmű 3 felvonásban. Irta: Bernstein Henry.

Személyek:
Bourgade Hegedüs
Bourgade Iréne Varsányi I.
James Tanay
Friediger Szerényi
H. t. Carlos ifj. Ditrói
Ricardot marquis ifj. di
Aloyné Huszty H.
Musiil hercegné Hegedüs
Henriette Nakay M.
Suzette Pallay R.

Kezdeté 1/8 óraker.

ROYAL-ORFEUM VII. Erzsébet-körút 31.

Ma este 8 óraker a felülmulhatatlan áprilisi műsor.

Mme Csung,
a Budapesten példátlan sikerrel fogadott kínai színésznő és társulata vendégszerelése: „A kínai hercegnő“ című ó-kínai legendában. Továbbá a szenzációs attrakciók: Moran and Wiser, Dio and Terry, The Tups és még 12 elsőrangú szám. „A két grófnő“, „Az új bevezetés“, „Lizse nóta“.

MAGYAR SZINHÁZ.

Éljen a király.
Rohozat 8 felvonásban. Irta: Hennequin és Weber. Fordította: Góth Sándor.

Személyek:
Gaston báró Góth
D. Elgny herceg Z. Molnár
Gaurhois Lucien Tóth
Lebourrier H. Szár
De C. rande: Rédei
Yvonne Nagy T.
Clara Bathori T.
Anne Marie Varady E.

Kezdeté 1/8 óraker.

VARSZINHÁZ.

Nincs előadás.

URANIA SZINHÁZ.

Waterloo-Sedan.
Irta: Balogh Pál.

Kezdeté 1/8 óraker.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Végszínház-utca 1-3.
Telefon 68-39.

Veszedelemes életkor.

Karin Michells szenzációs műve nyomán készült szexuális dráma 2 felvonásban.
Az első előadás heteköznapokon d. u. 5 óraker, vasár- és ünnepeknapokon d. u. 7/8-óraker kezdődik.

Butorait

csak szakembereknél szerezzé be; ha megtekinté raktárainkat, rájön, hogy aránylag

:: ingyen ::

vagy legalább is 50%-ot megtakarít, ha szükségletét

WITTMAYER ÉS TÁRSÁNÁL

szerzi be.

Tömörfa hálóberendezések 145 frt. Sims, fele cseresznye, mahagóni 285 frt. Pall-sander, mahagóni ebédülőberendezések 300 frt. Uri szobák, borsarinturák, amerikai íróberendezések, messé kivitelben és al-lándóan raktáron. **Andrássy-út 60., Csengeri-utca 54., Szondy-u. 50.**

Royal Cabaret

A Royal Orfeum épületében (VII. Erzsébet-körút 31.) Budapest legelőkelőbb éjteltutáni szórakozó helye.

Éjtel 12 óraker ének- és táncelőadás 44 női szépség felléptél. Ezek között: Helene Lanna, Alma Belloni, Viola Valesca, Renee Refane, Amanda Marion, Zozé, Hedy Flott, 4 Mocking Girls, Selma Bressendorf, Agi Norma, Louise Frippon, Elise Sareno, Severa, Carlotta Wolfer, Toto Ruffat Bey, Grete Carlies, La Marcelle, Váradi Adél, Szép Erzsi, Marica Stoilowa, Eleki kettős, Mimi Coriutha, Antal Irén, Arany Sári, Lulu Rascal, Annie Neumann, Stella Black, Schwarz, stb. stb. Belépődíj: 1 korona. — Egy óra után szabad bemenet. — Özigányzeno. — Keringőverseny. — Reggel 5 óráig Kukó Vincze és zenekara.

FLOBERTEK,

pisztolyok és revolverek legpontosabban belöve rendkívül olcsó árban

Rudas Zsigmondnál Budapest, VII. Erzsébet-körút 48.

Vidékre áriegyzék ingyen és bérmentve.

FŐNÖKÖK

ezrel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel jussanak írógéphez.

HA FIZETNEK

havonta 20-30 koronát, kaphnak egy új, látható írás, visszavittos, tabulátoros, összeállításmentes, automatikus sorváltós, csupa acélból és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-kiviatúras

Ujlaki-írógépet.

Nem írnak alá váltót és folytonosan halmozódó írodai munkálataikban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerű használt írógépet legmodernebb Ujlaki írógépre

BECSERÉLÜNK.

Díjmentes bemutatás országszerte. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker., Erzsébet körút 28. sz. Telefon 122-60.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellék-keresetre rekedtárnak, közöljék címüket. Vidéki képviselők kerestének.

MARGIT GYÓGY-FORRÁS

(Beregmege)

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is ha vérzések esete forogtann

Megrendelhető: Édeskúty L.-nél Budapesten és a forrás kezelőségénél Munkácsen.

Guttermuth János fogműterme, Baross-tér 18. szám

Műfog.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező Baross-téri házából 8 évi pontos lakbérfizetés dacára minden ok és megkérdésem nélkül 650 K-val kistegeztattam. Műtermem mar Baross-ter 18. sz. alá helyeztem át. Keleti pályaudvar közelében. Telefon 159-63.

MINDENKI

aki irókában, hivatalokban, üzletekben s gyárakban a tisztaságot, kényelmét és egészsérséget szem előtt tartja

AZ „A. B. C.“-NÉL

hygien. tisztított kölesöntörülközőknek, portörülközőknek, padlóruhának bevezetését, nagyon olcsó kölcsöndíj mellett házhoz szállítva és hetenként pontosan cserélve, okvetlen meg- **KEZDI.**

„A. B. C.“ Egyesült Fehérnemű Kölesöntő Vállalat, **Eötvös-utca 30. szám.** Telefon 46-86. Külön osztály vendéglők részére.

Sodrony-kerítés fonatokat

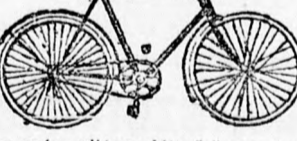

bármily bekerítésnél csokra, kerítés-rácsokat, tuskés huzalt, rostélyokat, bármely fémbl készült sodronyszövet, fakereft szitát szállít

ZIMMERMANN GYULA és FIA

sodronyfonat-kerítés- és szitaáruháza Budapest, VIII., kerület, Rákóczi-tér 3. sz. Telefon 120-25. Árjegyzék ingyen.

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harangcsapágygyal és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adják és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, lánccsokat, konz-szokat és csészéket óriási forgalmunk következtében melyen leszállított nagybani eredeti gyári áruban szállítunk vidékre is bárhová

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár- és alkatrész nagykereskedők Budapest, VIII. kerület, József-körút 21. szám. Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Díszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészeiről ingy. és bérmentve.

ROYAL ORFEUM ERZSÉBET-KÖRÚT 31 TELEFON 110-2

Minden este 8 óraker a felülmulhatatlan áprilisi műsor.

Mm. Csung

a Budapesten példátlan sikerrel fogadott kínai színésznő és társulata vendégszerelése: „A kínai hercegnő“ című ó-kínai legendában. Továbbá a

Moran and Wiser. Dio and Terry. :: The Tups.

és még 12 elsőrangú attrakció. Minden vasárnap és ünnepeknap délután 3/4 óraker nagy családi előadás, mérsékelt helyárakkal.

Művirágok, disztollak!

Eredeti párisi ujdenságok **ROSENBERG MÓR** művirág, kos-oru- és disztollgyártással egybekötött nagykereskedésében

Budapest, IV., Városház-u. 16. TELEFON 136-96. SZÁM.

Házlerombolás miatt PERZSASZÖNYEG RAKTÁRUNKAT

Igen olcsó szabott árak! AGOBIAN és ADORJÁN
1911. augusztus hó 1-től állandó nagyszabású üzletünk az új Harisbazárban nyílik meg!
május hó 1-én IV. ker. Váci-utca 9. szám alá a Művész Otthonba helyezük át!
IV., KORONAHERCZEG-UTCZA 18. sz.

Reault a világ legelső automobil-márkája.

HELIO GARAGE
TELEFON 91-57 BUDAPEST V., TELEFON 73-65 BÁLVÁNY U.-12

Javítóhely és garage. Michelin és Continental **PNEU**

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

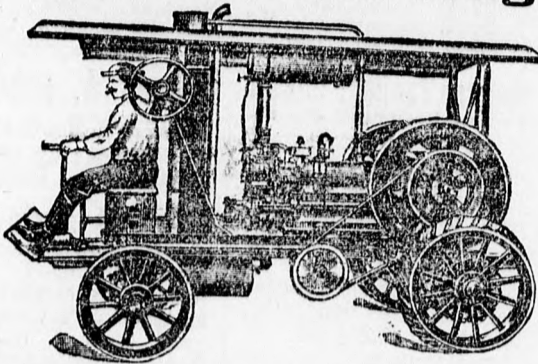
saját érdekükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmokban szabadalmazott, különösen páratlan czélszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötőkről** prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igényeknek is megfelel **Műláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kiállításban **Műfüző**

Támgépek, egyenestartók, haskötők, gummiharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

A legjobb benzínmotoros magánjárókat

a világhírű angol „Campbell” motorgyár egyedüli vezető képviselője

Korányi Viktor

szállítja. A legtartósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb üzemű. ::

Olasz árak! Olasz üzem! Kedvező fizetési feltételek! Több évi jótállást! Vevőket a motorkezelésben díjmentesen oktattunk ki! Kivánatra díjmentes kötségetessel és felvilágosításokkal szolgál!

KORÁNYI VIKTOR

Bpest, Liszt Ferenc-tér 9.

Falusi Könyvtár.

Acsiperkegomba (sampion)

és a

szarvasgomba termesztése.

Írta

Eperjessy István.

Gyakorlati útmutatás e kölgen jövedelmező termelési és felkareolására.

Kiadja a

FRANKLIN-TÁRSULAT.

Kapható:

LAMPEL R. Könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, VI., Andrássy-ut 21,

valamint

minden könyvkereskedésben

Titkos betegségek,

hugycsőfolyás, hugycsőszűkületek, altesti sebek, bujakór (syphilis), ideg- és bőrbetegségek, elgyengült férfierő (impotenzia) bármily női nemű bajok, fehérfolyás stb. alapos, gyors és gyökeres gyógyítására ajánljuk bevált gyógymódjainál fogva

Dr. GARAI

hírneves szakorvosi rendelő-intézetét Budapest, Andrássy-ut 24.

Rendelés hétköznap: 10-4 óráig és este 7-8-ig. Feltűnés nélkül eredményes gyógyítás

levélileg is. Kivánatra

gyógyszerekről gondoskod-

va lesz. — Levelekre

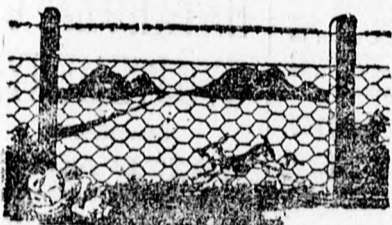
azonnal válaszol.

Hutter és Schrantz

Részvénytársaság.

Az osztrák-magyar monarchia legrégebb szakmai cége. — Alapított 1824-ben. — Ajánlja első minőségű

főbbszörösen csavart, kész állapotban tűzben horganyozott gépsodronyfonatait.

A kitűnő horganyozás következtében tartósság tekintetében páratlan gyártmány! Nem tévesztendő össze a négy-szegletes () lyukú, végig sodrott s végig hullámzott szálakból álló fonatokkal!

Meglepően olcsó árak! 26 fillértől feljebb!

és nagyobb vételnél még magas engedmény! — Kapható minden jobb vaskereskedésben! Sűrű (6 cm. tüske távolsága) horganyozott tüskésdrót méterje 5 fill. Kerítésrácok kovacsolt vasból, kapuk, ajtók sodronyfonatos betétekkel igen esinos kivitelben és minden e szakmához tartozó cikkek kitűnő minőségben legolcsóbb árak mellett. Legmagasabb kiüntetések. Ezekre menő elismerőlevelek. Árjegyzékek és minták bérmentve és díjtalanul.

Magyarországi telep: Budapest, Váci-körút 61/27. sz.

„ALTVATER“

GESSLER

BUDAPEST.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYŰRŰK
NÁSZAJÁNDÉK-
TÁRGYAK

A
LEGELONYÓSEBBER
POLGÁR RÁLMÁN

ÉKSZERESZ-ES MŰBÉTER

Országházban személynél

BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.

ÁRJEJYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Amerikai cipő részvénytársaság

Budapest, V., Dorottya utca 6. Wurm-udvar és VII., Erzsébet-körút 42.

Rizárólagos elárúsítása a következő elsőrangú amerikai gyártmányoknak:

Urak részére:
Edwin Clapp & Son
Barry
Walk-Over
Commonwealth

Gyermekeknek:
Piehler

Hölgyek részére:
Sorosis
Cousins
Patrician

Kérje képes árjegyzékünket.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. -rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill. -rel fizetendő.

Pénzszekrények,

okmányszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6-C.

Házasságokat

diszkrétén közvetít Faragó Jenő, Rákóczi-ut 80. (Vagyonos férjhezmenendők állandóan előjegyezve.)

?! Akar

ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartásák? Olvassa el a "Társalgás Művészete", "Ellenállhatatlanság titka", "Szellemszékrek" rendkívül érdekes könyvet. Megtudja ebből, mint viselkedjék, hogy férj, nőt, alattvalót, felelősséget kívánatra ingyen küldi a Budapesti Pázmánygyár Részv. társ. Nagymező-utca 46. 6065

Kolozsvári jogi

vizsgákra ismert alaposítással készít elő Dr. Kertész jogi szemináriuma. Kolozsvártól, Monostor-utca 16.

Pénzszekrényeket

12- és betérsmenteseket ajánl olcsó áron Budapesti pénzszekrényraktár, Békos-u. 4/h.

Jó cselédeket,

ugymint szakácsnőket, szobalányokat, urasági inast stb. stb. közvetít egy helyben, mint vidéki urasági házakba Váradi Márton "Szabó"-féle elhelyező intézete, Budapest, Belváros, Múzeum-körút 85. szám, az udvarban. 10325

Csaba gyöngye

legkorábbi, rendkívül finom muskátizú csemegészlő már július közepén mindenütt beértek, 10 gyöngy szőlőjtvány 10 kor. 100 darab 50 kor. 10 sima vessző 4 kor. Lugasnak, falmellé futónak kiválóan alkalmas bőtermő szőlőjtványok Ezeréves, Kossuth Lajos, Napoleon, Calabriai, Csabagyöngye 10 darab 8 kor. 100 darab 40 kor. I gyöngyeres Ripária Portalis 32 K, II 20 K, 2 éves 50 K, sima I 14 K. Gyöngyeres Monticola 40 K. Willinger Mártonnál Zomba. 10699

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butorakokat részletfizetésre. Modern lakberendezési vállalat Budapest, Szerecsen-utca 10. sz. Diszes butoralbum kor. Telefon 64-68.

Vigyázzon

ha meghűlt és vásároljon valódi Róthy-féle cukorkát 60 fillérért.

Eladó

egy elegáns kecskefogát gyermekek részére. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Egy városi

nagy forgalmú gabona-, liszt- és sóraktár, fűszerüzlet vendéglővel kapcsolatban előnyös feltételek mellett a házval együtt eladó. Bővebbet Grünbaum Miksa kereskedő, Pakson, készséggel ad az érdeklődőknek. 6065

Szabók részére

mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Pázmánygyár Részv. társ. Nagymező-utca 46.

Pályázatok.

Több száz pályázatot mindenféle szakmából közül az Országos Pályázati Közlöny mai száma. — Ingyen mutatónyvszám. József-körút 38.

Pénzt

akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és mindenemű kereskedelmi árukra, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauber céghez, Baross-tér 15. sz. Fióküzlet: Klauzál-tér 2. Telefon 149-00. 29887

A t. cz. gazdaközönség az iparvállalatok figyelmébe ajánlom 1884. óta fennálló gazdasági és hárszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztek, gépészek, kovácsok, molnarak, szeszifők, kertészek, kezesség és felelősséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetni k. — Krakauer Armin, VI. Útca 39. sz. Telefon: 94-76. 106 4.

Tisztviselői kölcsönt köztisztviselőknél és katonatiszteknek előjegyzéssel és előjegyzés nélkül. Felzálogkölcsönt 60 évre. Váltakölcönt kereskedők, iparosok és magántisztviselőknél gyorsan és előnyösen folyósított. Rigócs és Hartmann bank-iroda, Bóza-utca 29. sz. Telefon 94-66. 29100

Parlamenti

gyorsírók által vezetett magyar német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás közvetítés. Közérvényű egyosületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10., május 1-től Hegedűs Sándor-u. 7.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépczégektől s más hirdetésünket utazó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

TÁRS,

(osakik komoly, agilis) néhány ezer forinttal szabadalmazott tömegközlekedéshez amelyek kitűnő rekordul lettek ministeriumoknál és a közgazdasátszól bevezetve. 100.000 korona évi jövedelem elérhető. Csak komoly urak embe-berének ajánlata vétetik figyelembe. Felvilágosítást nyújt a Modern Kereskedelmi Szemle szerkesztőségében Budapest, VII., Rottenbiller-utca 10., hova a levelek intézendők.

Rózsa, szegfü,

magastörzsi rózsafák, csak újdonságok, 2 éves koránál, 10 drb 20 K. Magastörzsi rózsafák 2 éves koránál, csak régiebb legjobb fajták 10 drb 16 K. Bokorrózsák, 2 évesek, csak újdonságok, 10 drb 10 K. Bokorrózsák, 2 éves, csak régiebb legjobb fajták 10 drb 8 K. Császárszegfük, folyton virítók 10 drb 5-10 K. Székfűk minden- hová, csomagolás beleértve bérmentve utánvét tel. Kezeskedem biztos fogamzásért, érték vagy pótlásért, valamint gazdag virágzásért. Képes árjegyzék díjtalanul. Krausz T. kiviteli kertész, Fekete-halom, Brassó mellett. 10538

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 koronáj költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarján. 27553

BUTOR

30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 telemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, ural szobák, angol borgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-13. 28589

Soványosság

Az egyedüli eredménytől kísért hátszer a dr. William Hartley tanár amerikai erótopora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jót állást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomor-bajoknak nélkülözhetetlen tápszerszer. Kintutvetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/1. Telefon 156-80.

Dió-kivonat

az ősz hajnak festésére. Régióta kipróbált tökéletesen ártalmatlan a diónak zöld héjából készített hálfestőszermely a korán őszült hajnak 15 perc alatt eredeti színke, barna, fekete vagy gesztenyeszínét visszaadja 1 palack dió-kivonat K 6 és 3, 1 skatula 6 próbapalackokkal 750, díjtelen házpostával K 6 és 3, díjtelen házpostával K 4. K 2, díjtelen házpostával K 4 és 4, káli-créme, glicerin-szappan legújabb toalettszappanok 1 kor. Rendelhető a feltalálónál: MACZUSKI A. Wien, II/2. Erdbergerlände 2. Raktárak Budapest: Török J. gyógyszer, Király-u. 12. Vértesszi. illatszert, Kristófer s. Neruda N. drogeria, Kossuth Lajos-u. 7. Brúder Radanovits Baross-utca 1. Thalmyer & Seitz drogeria, Zrínyi-utca 3. Kochmeister Fr. m. drogeria, Holl-utca 8. Molnár Moser droz., Koronás-utca. Lux Mihály droz., Múzeum-körút 7.

A gyakorló

gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirási magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű. látható írású írógépekre beiratkozhatni naponként. Beíratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18-09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrássy-ut 12. és Bóty-utca 6. szám.

INGYEN TANULHAT

november 1-től két hónapig az kereskedelmi szaktárgyakat, gépirást, gyorsírást, helyesírást, szépirást, német nyelvet. Magyar Tanügyi Intézet, Rottenbiller-utca 5/a. sz. Tanítás napi három óráig. Nappali és esti tanfolyamok.

Juniperus

(nemes boroviczka) 4 literes posta-tartály bérmentve K 10.50 Barla József konzervgyára Felka (Szepesmegye). 29315

Tülevelűek

szállítás megkezdődött. Luc, erdei, fekete, vörös, tömjén, fenő, stb. 1 darab nagyság szerint 30-300 fill. 200.000 drb

disz- és sorfa

különös szép vadgesztenye, gombakész, gombkőrös, tögy, krisztusgyök, juhár stb., valamint különféle szomolyák, és tarkalevelű díszfák ára drágaként 60 fillértől feljebb. 1 millió gyümölcsfa minden kelendő minőségben és legbecsebb fajokban, 100 drb magastörzsi almafa, minőség szerint 25 kor. 100 darab disz- és sorfa, valamint 100 darab disz-bokorból álló gyümölcsfa 10-15 fajtán K 70.-, gyümölcsfa 50-50 darabból álló kor. 40.-. Legjobb sövénycseméte az akác és gladiola, 2-3 éves 1000 darab minőség szerint 10-75 korona. Fajbaromfi és ezek tojása, 20 legértékesebb fajtán, faozónok. Képes árjegyzéket kívánatra ingyen. Graf Istvánffy Zsigmond uradalmi intéz. Csevadlak, posta: Ferenczka, Vasm.

3J koronaert

készülnek saját műhelyben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetelekből László Sándor férfiszabómester, Budapest Erzsébet körút 1. sz. I. em. Vidékre postát minták bérmentve, helyben szabászatot kívánatra házhoz küldöm. 08592

MAGANTANULOKAT

polgári iskolai, gimnáziumi, kereskedelmi-iskolai magánvizsgálatokra, érettségire felkészítéssel előkészít Magyar Tanügyi Intézet Rottenbiller-utca 5/a. sz.

Gazdasszony.

Tisztességes középkorú, jobb özvegyasszony, aki a házi teendők minden ágában jártas és igen jól főz, gazdasszonyi állást keres azonnali belépésre. özv. Papp Flóriáné, Alkotmány-utca 8.

Riadó

lemezeink az egész országban a legkedveltebbek. Akinek még nincsen gramofonja, vegyen 10 darab kétdalú Riadó lemezt darabonként rendes gyári áron 4.- koronáért és mi ingyen küldünk azonnal egy pompás drága gramofont. Ezt a rendszert sokan utánozzák már. Mással is kapni ingyen gépet, ha 10 különféle lemezt vesz. Dacapo, Első Magyar Dialekt stb., melynek hátról és így nálunk is 2 koronáért 40 fill. darabja. Tehát 10 lemez 24 koronába kerül és külön 16 koronába egy ócska kis gép. Nálunk azonban nem 2.40 koronás lemezeket. 2.40 koronás lemezt adjuk 40 koronáért az ingyen géppel együtt. Tegyem egy próbarendelést. Mi kötelezőleg kijelentjük, hogy a pénzt azonnali visszaküldjük, ha nincs megelégedve a géppel vagy a lemezekkel. Kérje azonnal lemez

de a legjobb

árjegyzékünket, ingyen rendszerű prospektussal együtt. Szent László Intézet, Budapest, IV., Veres Pálné-u. 16.

„OLLA”

a bebizonyított legjobb higiénikus GUMMI különlegességet 2 évi állás. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platintát és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. Ugyanitt aranyláncok olcsón kaphatók. SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. Telefon 64-74.

SINGER varrógépek

kerékpárok, grammofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József

Budapest, Almássy-tér 14 javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méreben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon: 62-80. Alapították 1886-ban.

Koporsó asztalosek

részere mindennemű koporsók díszítése, összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Lavatálygyár Részvénytárs, Nagymező-utca E. 46. sz.

Jogászoknak

nélkülözhetetlen.

A magyar kir. Curia

Felülvizsgálati Tanácsa által a sommás eljárásról szóló törvény (1893: XVIII. t.-a.) alapján hozott

HATÁROZATOK

GYÜJTEMÉNYE.

Összeállította GOTTL ÁGOST kir. curiai tanácselnök.

XIV. kötet (1908, 1909) 2928-2952. sz. határozatok.

Tartalmazza az 1908 július 3-tól 1909 június 28-ig terjedő időtartamot át hozott határozatok gyűjteményét.

Ára vászonkötésben 9 K.

Kiadja a FRANKLIN-TÁRSULAT.

Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-út 21. valamint minden könyvkereskedésben.

Halló!

Egy remekhangú hangverseny gramofon 10 drb dupla nagy lemezzel 20 frt. Ne mulassza el rendelését mielőbb feladni. Babuska, Czigányzseralem, Palkó, Trombitás, Bukj e, Naprágszoknya, stb lemez, újdonságok óriási raktára. A lemezek díja 1.25 frt Nagy raktár Pathé tü nélküli gépek és lemezekből, eredeti Eufonok valamint az őss-es saját készítményű hangszerekből. Marnitz Frigyes műhangszerkészítő BUDAPEST lözsef-körút 37-39 Hangszer, gramofon és lemezgyár, különkülönlegyen.